Limburg, de 1e Positief Gezonde Provincie

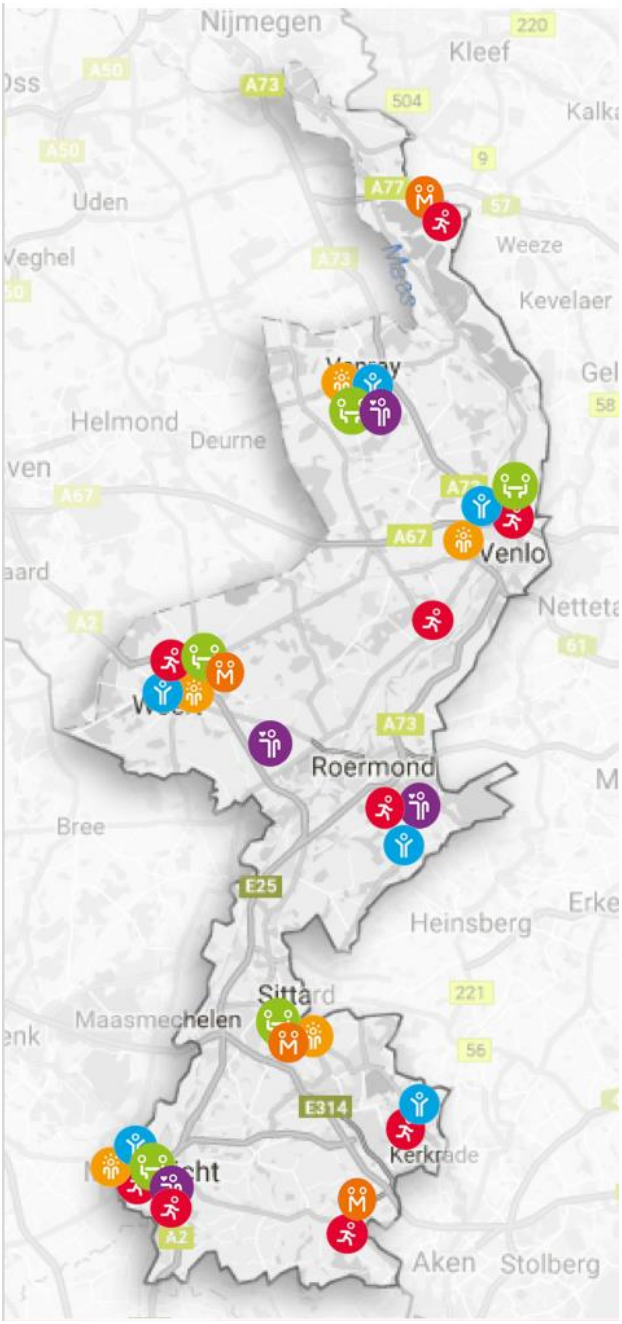

INSTITUTE FOR POSITIVE HEALTH

Plan van Aanpak 2017-2019

Mieke Reynen, Carl Verheijen, Machteld Huber

Maart 2017

Voorwoord

Voor u ligt het Plan van Aanpak, waarin de route is beschreven waarop het Institute for Positive Health (iPH) de Provincie Limburg gaat ondersteunen in haar ambitie een vitaler Limburg te worden. De Provincie Limburg heeft in haar Sociale Agenda 2025 de uitdaging op zich genomen, een trendbreuk te bewerkstelligen naar een grotere participatie op de arbeidsmarkt en om de achterstanden in gezondheid te verkleinen en zo te komen tot een vitaler Limburg.

Dit Plan van Aanpak is in opdracht van de Provincie Limburg opgesteld in nauwe samenwerking met de Werkgroep Positieve Gezondheid. Hiertoe zijn vele gesprekken gevoerd met diverse organisaties, bestuurders, sleutelfiguren, beleidsmakers, burgers en professionals. Verder zijn er lezingen en presentaties verzorgd waardoor veel enthousiasme is ontstaan om volgens het concept Positieve Gezondheid te gaan werken, of men is hiermee al aan de slag gegaan. Daarnaast is er ook gesproken met de Zuyd Hogeschool en Universiteit van Maastricht over onderzoek naar de resultaten van deze gewenste trendbreuk en over bijbehorende opleidingen en trainingen. Essentiële onderdelen in deze trendbreuk zijn het instrument Mijn Positieve Gezondheid, het communicatieplan, een Community Platform en het Actiecentrum Positieve Gezondheid. Met partners en gespecialiseerde bureaus zijn hierover oriënterende gesprekken gevoerd en is samen met de Werkgroep communicatie een 'plan van aanpak communicatie' opgesteld, dat meegenomen zal worden binnen het Actiecentrum. Met de Verkenners die actief zijn met de verkenning voor en vertaling van de Sociale Agenda Limburg, zijn diverse gesprekken gevoerd en is er aangesloten bij hun activiteiten. Er is nu sprake van een nauwe samenwerking en we zien een traject voor ons waarin gezamenlijk opgetrokken kan worden, waardoor we elkaar kunnen versterken in de gewenste richting en in de Vereniging Limburg. De rol van de Werkgroep Positieve Gezondheid is in de afgelopen periode erg constructief en opbouwend geweest en het lijkt een logische ontwikkeling om deze werkgroep te transformeren naar een Begeleidingscommissie als dit Plan van Aanpak uitgevoerd gaat worden.

Dit Plan van Aanpak is opgebouwd met als basis de samenvatting. In de hoofdstukken die daarna volgen wordt op de genoemde punten uit de samenvatting dieper ingegaan. De bijbehorende PowerPoint geeft een visueel beeld van dit Plan van Aanpak.

Wij danken alle betrokken personen en partijen voor hun positieve, scherpe, opbouwende en inhoudelijke bijdragen en de inzet van hun netwerken, waardoor dit Plan van Aanpak naar onze mening voldoende draagvlak heeft om van start te kunnen gaan. En wij danken de gedeputeerde zeer voor het in ons gestelde vertrouwen.
Wat ons betreft is het fundament gelegd, er kan doorgepakt worden: het nieuwe Denken is Doen!
Wij zijn er klaar voor en hopen dan ook hiertoe groen licht te krijgen.

Mieke Reynen, Carl Verheijen en Machteld Huber

Institute for Positive Health

Samenvatting

De provincie Limburg staat voor een grote uitdaging. De bevolking vergrijst en er is sprake van een relatief hoge prevalentie van chronische aandoeningen. Relatief veel ongezondheid, een slechtere vitaliteit en minder inzetbaarheid op de arbeidsmarkt dan in de rest van Nederland. Met de Sociale Agenda 2025 koerst Limburg af op een vitaler Limburg. De ambitie is om een trendbreuk te bewerkstelligen om in 2025 de achterstanden in gezondheid te verkleinen en de participatie te hebben ingelopen!

Doel van dit Plan van Aanpak is een route te schetsen waarin het Institute for Positive Health (iPH) voor Limburg deze ambitie en doelen kan ondersteunen en aanjagen. De ambitie om de 'Eerste Positief Gezonde Provincie' te worden betekent dat we iets gaan doen wat vraagt om onconventioneel handelen, anders denken, het voordeel van de twijfel geven, kortom bestuurlijke moed. Deze bestuurlijke moed zijn wij elders in het land nog niet tegen gekomen.

Het *proces* dat de komende jaren wordt ingezet is namelijk het product. Het gaat er om de cultuurverandering en de trendbreuk te zien die tot het verwachte lange termijneffect zullen leiden. Wij realiseren ons dat bestuurlijk Limburg voor de keuze staat om werkelijk het verschil te gaan maken door op onconventionele wijze dit te gaan aanpakken en dat kan lastig zijn, want je bent nog zo gewend in het oude patroon te denken van 'wat, wie, waar, wanneer, hoe en wat is het resultaat?'.

Een veranderingstraject zoals hier beoogd vraagt om een lange termijnvisie; drie periodes van drie jaar en in totaal 9 jaar, dus tot 2025. E.e.a. gebaseerd op Cormack Russel, die succes heeft met zijn op veerkracht gebaseerde wijk-aanpak. De eerste periode: mensen en organisaties helpen om in hun kracht te komen; de tweede periode: faciliteren van de eigen activiteiten van mensen en organisaties en het verbinden van successen; de derde periode: het zichtbaar maken en evalueren van de effecten.

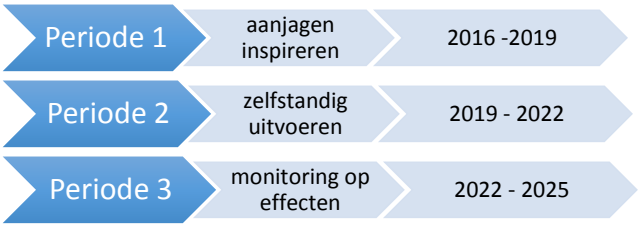

Dit Plan van Aanpak beschrijft de **eerste periode van drie jaar** om mensen en organisaties in hun kracht te helpen komen, samenhang aan te brengen, te verbinden en aan te jagen, om daarna te kunnen oogsten en zelfstandig te kunnen uitvoeren. De gekozen methodiek maakt dat iPH zichzelf voor de daaropvolgende periode overbodig maakt en dat de Limburgers dan de tools hebben om het zelf te doen. Dit bereiken we door in samenwerking met de actieve regio's in Limburg en de bestaande initiatieven op het gebied van Positieve Gezondheid en de Sociale Agenda in vier fases te *inspireren*, te *verbinden* te *versnellen* en te *oogsten en loslaten*. Een en ander ondersteund door het Actiecentrum Positieve Gezondheid Limburg. Hier borgen we de uitrol van het iPH-proof netwerk onder betrokken partijen, stimuleren we het gebruik van het instrument Mijn Positieve Gezondheid, het spinnenweb, en implementeren we het communicatieplan en een Community Platform.

De eerste fase is het ***inspireren*** van organisaties en mensen, dit doen we door uit te gaan van de aanpak 'Het nieuwe Denken is Doen'. In deze fase worden er lezingen, presentaties verzorgd, is het instrument Mijn Positieve Gezondheid, het spinnenweb, geïntroduceerd en is het Actiecentrum Positieve Gezondheid opgericht. Door deze stappen te verbinden met de activiteiten en opbrengsten van de andere initiatieven die in gang gezet zijn en worden in het kader van de Sociale Agenda, zien we een natuurlijk samenhang en verbinding, waardoor

verankering en borging kansen krijgt. Ons uitgangspunt is dat de stap naar Positieve Gezondheid uit de mensen zelf moet komen, omdat ze het herkennen en zelf willen. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid zal dan de inspiratie geven om in actie te komen en dat zal een olievlekwerking in gang zetten.

De tweede fase is het ***verbinden*** van de verschillende domeinen. Nadat organisaties, burgers en professionals kennis hebben gemaakt met het gedachtegoed en de instrumenten van Positieve Gezondheid zal de behoefte om de samenhang en verbinding aan te gaan bij ieder aanwezig zijn. Een 'coalition of the willing' ontstaat. Het Community Platform, een gedegen communicatie aanpak en het Actiecentrum Positieve Gezondheid bieden hierbij vele mogelijkheden en dragen bij aan een levendige omgeving die steeds in beweging is en actueel blijft. Men maakt gebruik van de kracht van de gemeenschap en het Actiecentrum om geïnformeerd te zijn en geïnspireerd te raken. Het Actiecentrum zal als vraagbaak fungeren en als digitale ontmoetingsplek via het Community Platform. Om samenhang in de ontwikkelingen te bevorderen wordt het gedachtegoed van iPH met inhoudelijke kaders en een iPH-proof licentiemodel aangeboden aan organisaties die werken met het instrument Mijn Positieve gezondheid, of met de benadering van Positieve Gezondheid aan de slag willen. Om de verdieping te verankeren zijn wijkstructuren opgezet die elkaar inspireren en ontmoeten, vindbaar via het Actiecentrum Positieve Gezondheid. Er worden op het moment van schrijven van dit Plan van Aanpak door verschillende partijen digitale platforms opgezet. Door deze met elkaar te verbinden en samen te werken biedt dit perspectieven om samenhang en overzicht te creëren voor inwoners, zorgprofessionals en organisaties.

In de daaropvolgende fase zien we de ***versnelling*** optreden, de beweging begint te stromen, de eerste resultaten smaken naar meer en steeds meer organisaties willen aansluiten. Enthousiasme bij de voorlopers werkt aanstekelijk naar anderen en zij zijn als ambassadeurs aan het werk om verdere verbreding en verbindingen te leggen. Inwoners brengen zelf bij de zorg en dienstverleners een ander geluid binnen en doen een appèl op (voor zorgverleners soms) onverwachte, andere pijlers van het spinnenweb, als het gaat om hun gezondheid en participatie. Zingeving en meedoen maken steeds meer onderdeel uit van de beleefde gezondheid. De eerdergenoemde tools worden breed gebruikt en vanuit iPH wordt scholing, training en coaching geboden om het gedachtegoed en de vertaling naar de weerbarstige praktijk te borgen. Onderzoek biedt perspectief om de moeilijk te overtuigen professionals mee te nemen en onderwijs draagt mogelijkheden en competenties aan om moeilijk bereikbare groepen te ontmoeten.

De Limburgers zijn in deze fase trots op de ambitie de 1e Positief Gezonde Provincie te worden.

De laatste fase is de tijd van ***oogsten***. In deze stap ronden we de actieve ondersteuning af, de samenhang en verbinding is zichtbaar en de fundamenten om verder te bouwen zijn gelegd. Partijen hebben samenwerkingsrelaties omarmd en werken vanuit het gezamenlijke doel over en door de domeinen heen. De oogst wordt gevierd en goede voorbeelden worden gedeeld en de verschillende onderzoeken presenteren de resultaten. Er wordt in goed overleg gezocht naar de gewenste vorm van monitoring in de volgende periode van het cultuurtraject. In het gehele traject is communicatie en community vorming gericht op verschillende doelgroepen essentieel geweest. Het Actiecentrum Positieve Gezondheid heeft een duidelijke positionering verworven in de provincie en is zodanig begeleid door iPH dat dit centrum door en voor Limburgers operationeel is. De iPH licentie wordt door vele organisaties met trots gedragen en ontwikkelt zich verder in nieuwe ambities en perspectieven.

Als deze ambities gehaald worden, maakt Limburg een grote kans om een zogenaamde 'man made Blue Zone' te worden. Blue Zones zijn gebieden op aarde, op alle continenten voorkomend, waar de mensen vitaal en opgewekt oud worden zonder chronische ziekten. Of passend bij Limburg: een Bronsgroene Zone.

Het resultaat:

Meer participatie op de arbeidsmarkt en het verkleinen van de gezondheidsverschillen:

Limburg, de 1e Positief Gezonde Provincie

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Samenvatting 3
1. Inleiding 7
2. Route Positieve Gezondheid: 15
2.1 Inspireren: 'Het nieuwe Denken is Doen' 15
2.2. Verbinden: 'Samen biedt perspectieven' 17
2.3 Versnellen "We goan'n 'r veur" 18
2.4 Oogsten en Vieren 20
3. Succesfactoren 21
3.1 Community Platform 21
3.2 Communicatie 22
3.3 Opleiding & Training 23
3.4 Infrastructurele aanpassingen 24
4. Organisatiestructuur 26
4.1 Actiecentrum Positieve Gezondheid 26
4.2 Organisatie 28
4.3 Risico's en risicomanagement 29
5. Resultaten 30
5.1 Onderzoek 30
5.2 Opbrengsten 30
5.3 Tijdspad 32
6. Begroting 33
7. Bijlagen 34
Bijlage 1 Canvas Model Limburg 34
Bijlage 2 Lijst met bestaande initiatieven 35
Bijlage 3 Concept Projectplan 36

1. Inleiding

Aanleiding

Limburg staat voor een grote uitdaging. De bevolking vergrijst en er is sprake van een relatief hoge prevalentie van chronische aandoeningen. Daarnaast zien we dat Limburgers een minder goede gezonde levensverwachting hebben en er is sprake van een relatieve achterstand in arbeidsparticipatie. Met de Sociale Agenda 2025 koerst Limburg af op een vitaler Limburg. De ambitie is om een trendbreuk te bewerkstelligen en om in 2025 de eerste tekenen van deze trendbreuk te zien: de achterstanden in gezondheid te hebben verkleind en de participatie te hebben ingelopen! Het Institute for Positive Health (iPH) is gevraagd om dit proces te begeleiden met als gezamenlijk doel met de Provincie:

Meer participatie op de arbeidsmarkt en het verkleinen van de gezondheidsverschillen.

Het vitaal houden van de Limburgse bevolking in combinatie met het betaalbaar en toegankelijk houden van de zorg en welzijn vraagt om een omslag in het huidige zorgstelsel en het samenwerken door de verschillende domeinen heen. Hoe zorgen we er gezamenlijk voor dat de Limburgers in 2025 duurzaam langer en gezond leven en meer meedoen in de samenleving?

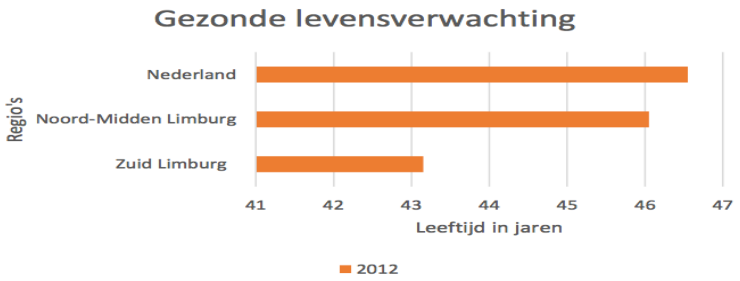

Verbinding Sociale Agenda Limburg en Positieve Gezondheid

De Sociale Agenda 'Koers voor een vitaler Limburg' kent twee programmalijnen: het 'Limburg Werkt Akkoord' en 'Sociale innovatie en participatie'. De programmalijn 'Sociale innovatie en participatie' richt zich op het bevorderen van de gezondheid en levensverwachting van de Limburgers. Dat gebeurt door sociale participatie te stimuleren en door te werken vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid.

Sociale participatie van mensen draagt op een positieve manier bij aan de gezondheid. Ook voelen burgers zich veiliger en minder eenzaam als ze 'meedoen'. Maar sociale cohesie brokkelt ook af naarmate de gezondheidsverschillen tussen bevolkingsgroepen en de verschillen tussen actieve en inactieve burgers groter worden.

De betrokken partijen willen gezamenlijk en in samenhang een bijdrage leveren aan het verkleinen van de gezondheidsverschillen tussen Limburgers onderling en de rest van Nederland en het vergroten van de zorg voor elkaar en de omgeving. Dit gebeurt niet door verantwoordelijkheden van mensen over te nemen, maar er in een samenspel van georganiseerde burgers, (zorg)ondernemers, (andere) overheden en kennisinstellingen invulling aan te geven. Sociale innovatie is een zoektocht en het nemen van risico's. Zoeken betekent pionieren, uitproberen en experimenteren op basis van voortschrijdend inzicht. Dit proces zal iPH ondersteunen met hun expertise op het gebied van Positieve Gezondheid.

Sociale innovatie begint vaak spontaan als (georganiseerde) burgers al dan niet samen met (zorg)ondernemers verantwoordelijkheid nemen. Zij proberen dan alledaagse problemen waarmee ze geconfronteerd worden op

te lossen. Ze doen dit omdat ze zich realiseren dat zo'n initiatief tot concepten en arrangementen kan leiden die beter aansluiten bij hun wensen en vragen én bij de eigen leefomgeving. Bij sociale innovatie gaat het ook om (brede) samenwerkingsverbanden met 'ongebruikelijke' partijen, die met innovatieve (experimenteer) methoden één gemeenschappelijk doel nastreven. Overheden bieden doorgaans nog niet direct ruimte voor dergelijke nieuwe samenwerkingsverbanden. Het betekent dat overheden - als het om sociale innovatie gaat - vooral faciliteren, ruimte bieden aan partijen die oplossingen uitproberen en belemmeringen in regels wegnemen waar die het resultaat in de weg staan. Door gezamenlijk op te trekken en samenhang en verbinding aan te brengen is de kans op het realiseren van de doelstelling en de borging van dergelijke samenwerkingsverbanden groter.

Integratie van de 'aanpak experimenten' van de Sociale Agenda Limburg en Positieve Gezondheid betreffen:

- De Limburgse proeftuinen voor Positieve Gezondheid waar iPH kan participeren.Veilig opvoeden en opgroeien, waarmee het gesprek aangegaan wordt over samenhang en verbinding van thema's ook voor de jeugd.
- Gezonde Basisschool voor de toekomst, waar iPH de verbinding kan aangaan met de 'Jeugdtool' die ontwikkeld wordt.
- Herijken van de provinciale basisstructuur, waar iPH inspireert en initieert.
- Wijkgerichte aanpak en vitale gemeenschappen, waarin iPH ondersteunt en versnelt, mede door het Community Platform.
- Provinciaal kennisnetwerk, waarin iPH samenwerkt met Zuyd hogeschool, Universiteit Maastricht en het Actiecentrum Positieve Gezondheid.
- De ontwikkeling en activiteiten van gemeenten, bedrijven, burgers, zorg en welzijnsorganisaties om gezamenlijk gezondheid in brede zin in Limburg te bevorderen,. waar desgewenst door iPH ondersteuning aan wordt gegeven.
-

In deze integratie van Positieve Gezondheid en de Sociale Agenda zal gezamenlijk met de Verkenners Sociale Agenda opgetrokken worden, zodat de twee programmalijnen van de Koers voor een vitaler Limburg verbonden worden en daarmee de integrale aanpak geborgd is. Dit betekent dat iPH gekozen heeft voor de volgende route als *inspirator, verbinder en versneller* en zal opereren om de samenhang en samenwerking te bevorderen en te versnellen, alsmede om de verkokering te voorkomen. Vanuit de Verkenners Sociale Agenda, de proeftuinen Positieve Gezondheid, het Huis voor de Zorg en diverse gemeenten zijn al diverse activiteiten ingezet, die onderling verbonden zullen worden om de verankering en borging te realiseren. Het gedachtegoed van iPH biedt hiertoe een goede kapstok voor ieder om vanuit zijn eigen expertise en eigenheid in te stappen.

In het filmpje Sociale Agenda Limburg 2025 komt de gezamenlijke doelstelling helder naar voren en daarin ziet iPH-mogelijkheden om een rol te vervullen in de ambitie om de zorgkosten te laten dalen en de kwaliteit van zorg te verbeteren. Meer vitaliteit, een betere ervaren gezondheid en een trendbreuk in de gezonde levensverwachting. Limburgers die participeren vanuit hun intrinsieke motivatie om 'mee te doen', 'ertoe te doen' en 'het goed te willen doen', ondersteund door hun omgeving die hen hiertoe uitnodigt.
http://www.limburg.nl/Beleid/Welzijn_en_Zorg/Sociale_Agenda_Limburg_2025/Video_Sociale_Agenda_Limburg_2025

Ambitie van Positieve Gezondheid: een paradigma verandering

Wat is 'Positieve Gezondheid'?

Gezondheid werd in 1948 door de WHO gedefinieerd als: 'Gezondheid is een toestand van compleet welbevinden, fysiek, psychisch en sociaal en niet alleen de afwezigheid van ziekte of gebreken'. Heel idealistisch omschreven, maar volgens deze definitie zou vrijwel niemand gezond zijnen wordt geen recht gedaan aan de veerkracht van mensen. Machteld Huber formuleerde, in opdracht van de
Gezondheidsraad en ZonMw, samen met anderen, in 2009 een nieuwe omschrijving van gezondheid: 'Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven'.
In een vervolgonderzoek naar de uitwerking van dit concept bleek dat vooral mensen met ervaring met ziekte gezondheid heel breed zien, veel breder dan veel werkers in de zorg. Volgens deze groep ervaringsdeskundigen gaat gezondheid 'over het hele leven'. Omdat in de zorg de 'patiënt centraal' wordt gesteld, pleit Machteld Huber voor aandacht voor deze brede visie en benoemde die, om verwarring te voorkomen, 'Positieve Gezondheid'. Positieve Gezondheid omvat zes dimensies: Lichaamsfuncties, Mentaal welbevinden, Zingeving, Kwaliteit van leven, Meedoen (sociaal-maatschappelijk participeren) en Dagelijks functioneren, en is weergegeven in een Spinnenweb (zie onder). Dit spinnenweb is inmiddels uitgewerkt tot een digitaal (gespreks-)instrument 'Mijn Positieve Gezondheid', met vragen en tips over wat men zelf kan doen om de situatie te verbeteren. Essentieel is dus de verandering van de focus op ziekte naar aandacht voor wat iemand wel kan en zelf belangrijk vindt. Het Institute for Positive Health (iPH) is opgericht rond dit concept van gezondheid en heeft ervaring met het werken aan de beweging van Ziekte & Zorg naar Gezondheid & Gedrag. IPH is gespecialiseerd om de beweging meer handen en voeten te geven door met inspiratie, tools, onderwijs en onderzoek te zorgen voor meer verbinding, samenwerking en versnelling omtrent Positieve Gezondheid.

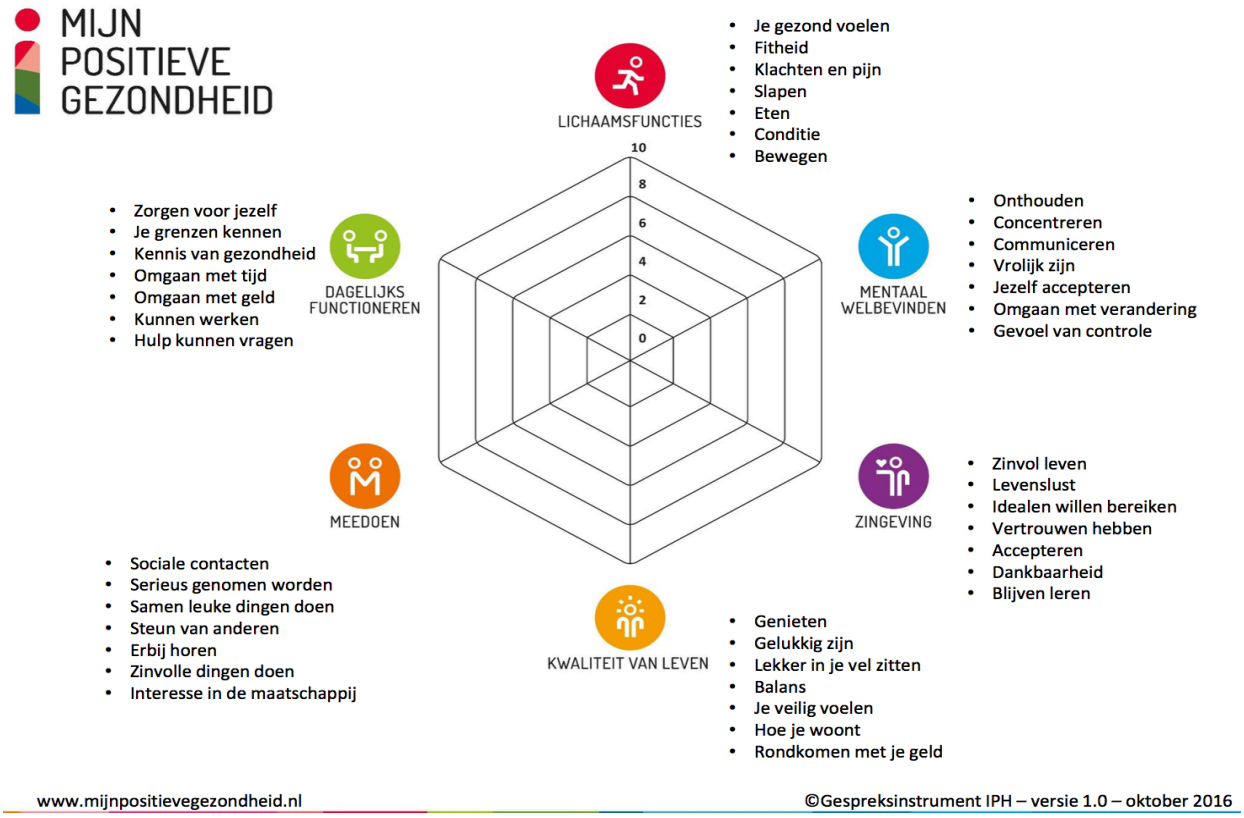

Het project 'Limburg op weg naar de 1e Positief Gezonde Provincie' maakt de verbinding met de 2e programmalijn van de Sociale Agenda; 'Sociale innovatie en participatie' en met de hierboven geschetste integratie van 'aanpak experimenten' van de Sociale Agenda en Positieve Gezondheid. Het begrip Positieve Gezondheid omvat veel meer dan het traditionele gezondheidsbegrip: de afwezigheid van ziekte. In Positieve Gezondheid krijgen het zorg- en het sociale domein, participatie, welzijn en welbevinden een gelijkwaardige positie. Dat impliceert een omslag voor het huidige zorgstelsel, waarbij een andere manier van kijken naar de gezondheidszorg nodig is en waarbij verbinding met andere domeinen wordt gelegd. Het lange termijnperspectief is gericht op voorkomen van ziekte en zorg, met aandacht voor voorzorg, preventie, participatie en innovatie door verbinding tussen de verschillende domeinen. Dit betekent dat we ons meer richten op de (lange termijn) gezondheidsuitkomsten en niet op de medisch professionele handelingen. Daarvoor moeten we gezondheid gaan meten en niet de aan of afwezigheid van ziekte. Het begrip Positieve Gezondheid gaat uit van zes dimensies en dat betekent dat op alle zes de assen sprake moet zijn van samenhang en verbinding. Dit heeft consequenties voor de inrichting van het huidige stelsel en er zal dus ook gewerkt moeten worden aan het ontschotten van de verschillende domeinen om echt te kunnen werken aan het vitaal houden van de Limburgse bevolking. Gezamenlijk staan we voor de vraag: Hoe nodigen we de Limburger uit om zelf de regie te nemen over zijn eigen (positieve) gezondheid en hierin zijn eigen keuzes te maken? In de samenwerking met Limburg in dit traject ziet iPH de volgende route voor zich:

Aanpak 'Limburg de 1e Provincie' werkt met de visie van Positieve Gezondheid

Door de dimensies mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen, het dagelijks functioneren en je gezond voelen in een samenhang te zien, biedt dit meer perspectieven om burgers vitaler te laten participeren en hen zelf de regie te laten voeren over hun gezondheid. We komen er steeds meer achter dat de huidige werkwijze, het investeren in ziekte en zorg, geen gezondere burgers oplevert die meedoen en dat het huidige stelsel vanuit verschillende perspectieven vastloopt. Experimenten die vanuit gezondheidswinst en door de verschillende domeinen heen werken (Blauwe Zorg, Anders Beter, Mijn Zorg en de Noordelijke Maasvallei) brengen betere resultaten met zich mee. Door de verbinding met Positieve Gezondheid wordt structuur geboden om de samenwerking en samenhang te versnellen. De kracht van deze samenwerking ligt dan ook in het inspireren, verbinden, versnellen en oogsten. Beide trajecten kennen dezelfde stip op de horizon als doel van hun route en door samenhang en samenwerking te faciliteren zal het proces versnellen. Het mooie is dat zelfs in het beeld dat de partijen gebruiken (zie de afbeeldingen), beide de route aangeven naar de top van de berg, die we in vergelijkbare termen benoemen; 'Het verkleinen van de gezondheidsverschillen en het vergroten van de zorg voor elkaar' en 'Samen werken aan een vitaler Limburg waar ieder meedoet, ertoe doet en het goed doet'. Voor de burger vertaald, mag ik er zijn, hoor ik erbij en doe ik het goed. Daar willen we voor gaan en voor investeren in de toekomst.

Route om te komen tot Positieve Gezondheid en vitale burgers:

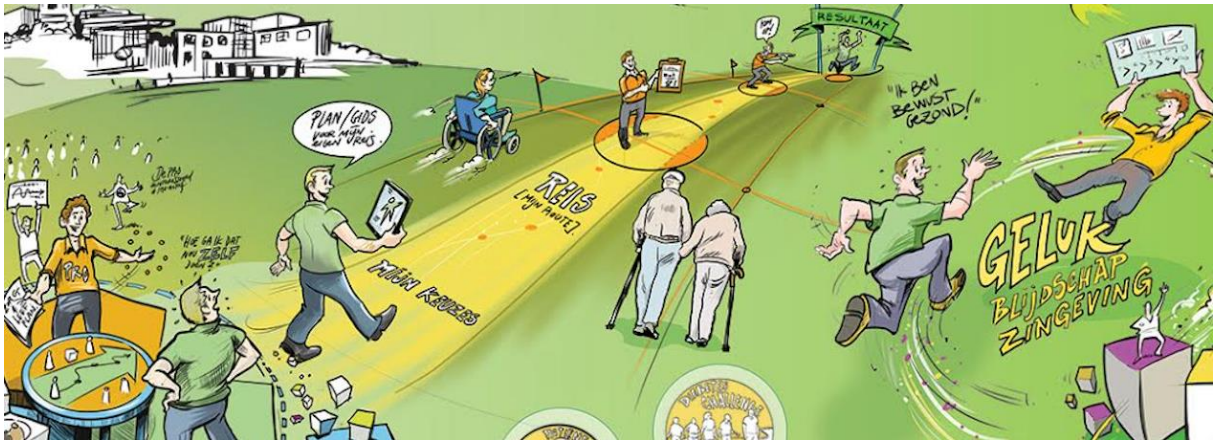

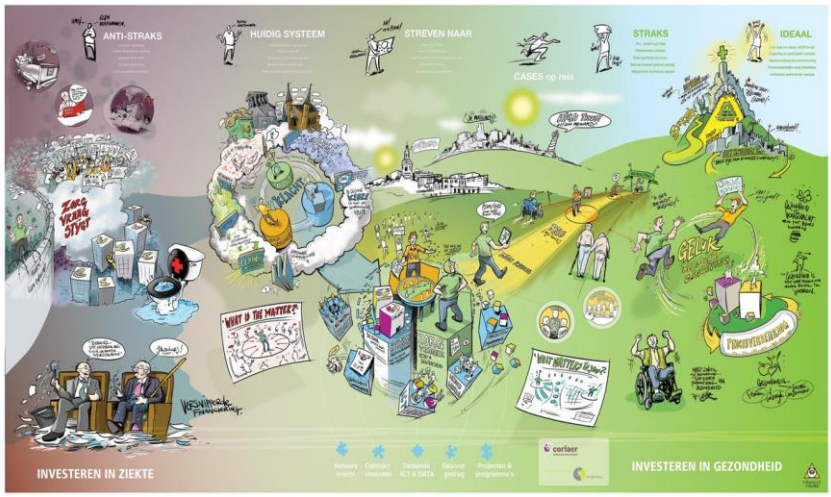

De koers voor een vitaler Limburg

Het *proces* dat de komende jaren wordt ingezet is het product van deze route. De ambitie dat de gezondheidsverschillen zijn verkleind en dat de participatie is ingelopen, is op korte termijn lastig met meetgegevens te evalueren maar wel te beschrijven. Wat is het resultaat van wat, welke interventies hebben tot welk doel geleid? Het gaat er om de cultuurverandering en de trendbreuk te zien die tot het verwachte lange termijneffect zal leiden. Wij realiseren ons dat bestuurlijk Limburg voor de keuze staat om werkelijk het verschil te gaan maken door dit op onconventionele wijze te gaan aanpakken en dat kan lastig zijn, want je bent nog zo gewend in het oude patroon te denken van 'wat, wie, waar, wanneer, hoe en wat is het resultaat?'.

Het motto 'Het nieuwe Denken is Doen' betekent jezelf de vraag stellen: zijn wij bereid om samen in de lange termijn te investeren, een proces te faciliteren, infrastructurele aanpassingen te doen en realiseren we ons dat hierdoor de structuur wijzigt en dat de cultuur dan kansen krijgt om te veranderen? Als deze cultuur is veranderd

zal de structuur zich hier weer naar aanpassen. Dit proces ingaan, zonder de zekerheid van concrete meetbare resultaten waarop afgerekend kan worden, betekent lef en moed tonen. Dit proces bestuurlijk faciliteren geeft kansen om nieuwe dingen te laten ontstaan. Dit vraagt om een nieuwe manier van denken, besturen, andere financieringsmodellen hanteren, kijken naar de lange termijn, vanuit het principe, 'We hebben de aarde te leen van onze kinderen'. Het *proces* het product laten zijn, geeft kansen voor ander gedrag om te komen waar je wil: een betere gezondheid en actieve participatie van de Limburgers. Deze bestuurlijke moed zijn wij elders in het land nog niet tegen gekomen.

Een veranderingstraject zoals hier ingezet vraagt om een lange termijn, namelijk negen jaar en daar binnen drie periodes van drie jaar. E.e.a. gebaseerd op en geïnspireerd door Cormack Russel, die succes heeft met zijn op veerkracht gebaseerde wijk-aanpak. Meer informatie te vinden: **http://vimeo.com/15218724**

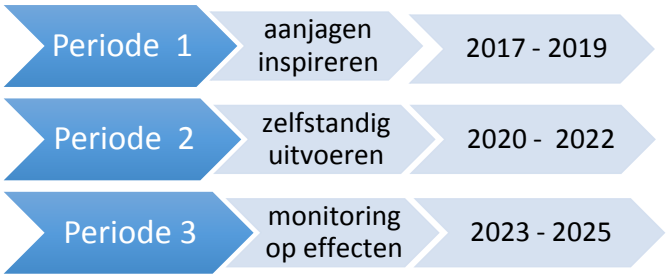

Om de ambitie ´Naar een vitaler Limburg´ vande Sociale Agenda 2025 te halen is een trendbreuk nodig,, wil men in 2025 de achterstanden in gezondheid hebben verkleind en de participatie hebben ingelopen. Om deze trendbreuk te realiseren is drie keer een periode van drie jaar nodig. De eerste periode: mensen en organisaties helpen om in hun kracht te komen; de tweede periode: veel eigen activiteit van mensen en organisaties en het verbinden van successen; de laatste periode: het zichtbaar maken en evalueren van de effecten.
De gewenste trendbreuk in Limburg is om tot ander gedrag te komen, dus van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag, met als ambitie een vitaler Limburg via de volgende ontwikkeling. De eerste periode is er een van inspireren en aanjagen, er bovenop zitten en sturen op gewenst gedrag en samenwerking. In de volgende periode kunnen en doen de Limburgers het zelf, maar is nog wel regelmatig feedback en (zelf)reflectie zinvol. De daaropvolgende periode van drie jaar kan men het helemaal zelf en is alleen sturen op effectmonitoring aan de orde.

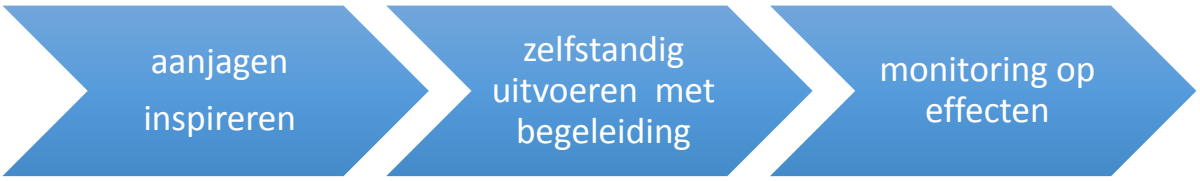

Dit Plan van Aanpak beschrijft **de eerste periode** van het in de kracht zetten en verbinden van vele partijen. Wij gaan ervan uit dat iPH zichzelf in de daaropvolgende (tweede en derde) periode overbodig maakt en dat erop wordt ingezet dat Limburgers het zelf gaan doen.
Periode 1 zal uit drie fases bestaan die na elkaar gestart worden maar wel gelijktijdig zullen verlopen.

Dit doen we door in samenwerking met de actieve regio's in Limburg en de bestaande initiatieven op het gebied van Positieve Gezondheid en de Sociale Agenda te inspireren, te verbinden, te versnellen en ten slotte te oogsten en te vieren. ondersteund door een goed communicatieplan, door het Actiecentrum Positieve Gezondheid,, een Community Platform. iPH gaat uit van het begeleiden van dit proces en dat betekent dat organisaties,

overheden, bedrijfsleven, professionals en burgers zelf aan de slag gaan. iPH zal de organisaties die het Actiecentrum Positieve Gezondheid inrichten, ondersteunen en het Actiecentrum in de eerste fase mede inhoudelijk vormgeven. Aan dit Actiecentrum zal ook de 'iPH-proof licentie' worden gekoppeld om de samenhang in de ontwikkelingen te bevorderen en het gedachtegoed van iPH te garanderen. Dit laagdrempelig licentie-groeimodel wordt door iPH uitgewerkt, waarmee het voor organisaties en aanbieders aantrekkelijk is om aan te sluiten, van elkaar te leren en te groeien naar een optimale invulling en werkwijze.

Het resultaat van dit traject is het *proces* en dat kan vanuit het motto 'het nieuwe Denken is Doen' niet vooraf volledig uitgestippeld en uitgeschreven zijn. Dit maakt het lastig om in deze fase al concreet te benoemen wat er en hoe het gaat gebeuren. Dit vraagt de eerdere genoemde bestuurlijke moed en levert tegelijkertijd spanning op met de wens nu al te willen weten wat er nu concreet staat te gebeuren. In Bijlage 3 is daarom wel de contour van het Projectplan toegevoegd. Na goedkeuring van het Plan van Aanpak zal het Projectplan in samenwerking met het Actiecentrum nog verder worden uitgewerkt. In dit Projectplan wordt een dynamische, bottom-up projectplanning opgenomen waarbij de ambities en doelstellingen helder zijn en tevens de route die gelopen wordt. De route en fases zijn bekend, het ligt aan de lokale energie, aanbieders en professionals wat en waar de ambities gerealiseerd worden.
Het Projectplan dient verder om de voortang van het traject te toetsen en is voor de Begeleidingscommissie en opdrachtgever een tool om het proces te volgen. In hoofdstuk 5 is samengevat hoe dit proces plaats gaat vinden en welke doelen naar verwachting gerealiseerd zullen worden.

Als de ambities gehaald worden, maakt Limburg een grote kans om een zogenaamde 'man made Blue Zone' te worden. Blue Zones zijn gebieden op aarde, op alle continenten voorkomend, waar de mensen vitaal en opgewekt oud worden zonder chronische ziekten. Hier blijken vier factoren van cruciaal belang te zijn

1. Voeding: veel verse en onbewerkte producten en weinig dierlijke eiwitten eten.
2. Bewegen: veel 'natuurlijke beweging'. Mensen hebben vaak een tuin waarin ze werken.
3. Wakker worden met een ideaal: de factor 'zingeving'.
4. Vrienden hebben om dat ideaal mee te realiseren: het hebben van een sociaal netwerk.

Deze vier factoren maken onderdeel uit van het Spinnenweb Positieve Gezondheid.

Maar is het haalbaar dat Limburg zo'n Blue Zone wordt? Of passender bij de traditie van Limburg: een Bronsgroene Zone? Het zou moeten kunnen! Een inspirerend voorbeeld is de landstreek Noord Karelië in Finland, waar het in de jaren 70 lukte om in tien jaar tijd een extreem slechte gezondheidstoestand van de bevolking (de negatiefste koploper van West-Europa) om te buigen naar een veel gezondere situatie. De sleutel was een heel brede aanpak, waarin allerlei sectoren van de samenleving betrokken werden. Precies die brede aanpak is de opzet van dit project 'Limburg op weg naar de 1e Positief Gezonde Provincie'.

Voorbeeld van een project dat inmiddels is gestart.

De speelgoedbank Limburg

Veel mensen beseffen niet dat de armoede in Nederland groot is, ook in Zuid-Limburg leven er veel gezinnen onder de armoedegrens.
Er zijn steeds meer mensen die niet beschikken over goede huisvesting, genoeg eten en goede kleding. Het ontbreekt hen aan geld om speelgoed aan te schaffen voor hun kinderen. En dan te bedenken dat de kinderen de toekomst zijn.
Stichting Speelgoedbank De Grabbelton Zuid-Limburg is een stichting met als doel het doorgeven van goed herbruikbaar speelgoed aan kinderen van ouders die het hard nodig hebben, maar dit zelf niet meer kunnen betalen. Door speelgoed in te zamelen geven wij deze kinderen de kans om onbezorgd te kunnen spelen.

2. Route Positieve Gezondheid: Inspireren, Verbinden, Versnellen, Oogsten en Vieren

2.1 Inspireren: 'Het nieuwe Denken is Doen'

De eerste fase is om organisaties en mensen te *inspireren*, dit doen we door uit te gaan van de aanpak: 'Het nieuwe Denken is Doen'. Dit betekent creatief zijn, uit de comfortzone stappen, anders leren en werken, experimenteren met het vaststellen wat wel en wat niet werkt. Dit doen we vanuit het uitgangspunt dat de stap naar Positieve Gezondheid uit de mensen zelf moet komen, omdat ze het herkennen en zelf willen. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid zal vervolgens de inspiratie geven om in actie te komen en dat zal een olievlekwerking in gang zetten. Het resultaat dat we in deze fase willen bereiken is dat professionals en burgers bekend zijn en actief aan de slag gaan met de uitgangspunten en de zes pijlers van Positieve Gezondheid. De afgelopen periode heeft iPH al vele contacten gelegd en zijn gesprekken gevoerd om te onderzoeken of deze aanpak draagvlak heeft en of organisaties en professionals een toegevoegde waarde toekennen aan deze werkwijze. De reacties zijn enorm positief en we ontmoeten veel energie en enthousiasme om met de uitgangspunten van Positieve Gezondheid aan de slag te gaan. Men ziet mogelijkheden om eigen ambities en doelstellingen te realiseren als er vanuit dit gezamenlijk perspectief gewerkt wordt. Men wist wel dat werken aan één pijler niet altijd werkte omdat in het leven van mensen geen scheiding zit tussen de verschillende domeinen. Men geeft aan het gevoel te hebben nu eindelijk een tool in handen te hebben, die handen en voeten geeft en perspectieven biedt om wel het verschil te kunnen maken.

Het resultaat waar we in deze fase op inzetten is:
Professionals en burgers zijn bekend en actief met de uitgangspunten en zes pijlers Positieve Gezondheid en het instrument Mijn Positieve Gezondheid.

Op diverse plekken en bij verschillende organisaties is op verzoek of aansluitend bij geplande activiteiten iPH aanwezig om presentaties te geven, een lezing te verzorgen of deel te nemen aan een panel of discussiebijeenkomst. In deze bijeenkomsten wordt het gedachtegoed van Positieve Gezondheid verteld en worden vertalingen gemaakt naar de dagelijkse praktijk. Het spinnenweb, gebaseerd op de zes pijlers van Positieve Gezondheid wordt geïntroduceerd en toegelicht en gezamenlijk wordt gezocht naar toepassingen in de eigen organisatie of omgeving. iPH zal daar waar een vraag is naar verdieping, deze in toegesneden vorm met de organisatie uitwerken en hierdoor de professionals het gedachtegoed eigen laten maken, waardoor zij het vertrouwen krijgen om zelf in de eigen praktijk te gaan experimenteren en zo te ervaren wat wel en niet werkt.

Aangezien iPH bij diverse organisaties actief is zal iPH ook een rol vervullen in het tot stand brengen van de samenhang, het samenwerken en het verbinden van domeinen en organisaties. Fricties of knelpunten in deze samenhang en samenwerking worden opgepakt en geagendeerd aan de juiste tafel zodat actief en proactief geacteerd kan worden. Activiteiten en initiatieven opgepakt door andere partijen, zoals de Verkenners Sociale Agenda, de twee GGD's Limburg, gemeenten, het Huis voor de Zorg, de proefregio Noordelijke Maasvallei en proeftuinen Blauwe Zorg, Mijn Zorg en Anders Beter worden in samenhang gebracht en waar mogelijk in verbondenheid uitgevoerd. Voor een overzicht van initiatieven die aansluiten, zie Bijlage 2. Om de gewenste verbinding tussen de verschillende domeinen te bevorderen zullen aan de hand van door de organisaties en professionals ingebrachte thema's en onderwerpen lezingen, workshops of themabijeenkomsten georganiseerd worden. Te denken valt aan thema's als schuldenproblematiek, leefstijl, obesitas, vereenzaming, overlast in de buurt, laaggeletterdheid of de aanpak van chronische zorg. Door deze vraagstukken themagericht en vanuit diverse invalshoeken te benaderen zal de gewenste samenhang tussen de domeinen herkenbaar worden. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid wordt onder de aandacht gebracht door verslag te doen van de

hierboven beschreven activiteiten en bijeenkomsten in door de eigen organisatie uitgegeven nieuwsbrieven, hun websites, plaatselijke en regionale week- en dagbladen.

De kracht van het concept is burgers zelf te laten ervaren wat Positieve Gezondheid voor hen betekent en professionals een handvat te bieden om in complexe en multi-problematische situaties te kunnen handelen en te werken aan perspectieven. Burgers willen hierdoor aan de slag met een gezonde leefstijl en leefomgeving en we zien dan dat burgers zelf initiatieven oppakken om dat te realiseren of in gang te zetten. Wanneer professionals, organisaties en burgers elkaar hierin vinden ontstaat een krachtig vliegwiel dat in staat is om de gewenste verandering naar meer burgerparticipatie in beweging te krijgen. Deze kleine en grote successen worden bij de media onder de aandacht gebracht waardoor burgers ervaren wat positieve aandacht voor hen betekent en gemotiveerd raken en blijven om door te gaan en hun grenzen te verleggen. Door deze werkwijze zal niet door te overtuigen of te duwen een beweging op gang komen, maar doordat burgers, professionals zelf enthousiast zijn. Het digitale instrument Mijn Positieve Gezondheid, het spinnenweb, is als hulpmiddel beschikbaar voor de burgers en professionals. Er wordt tevens gewerkt aan een App die op de telefoon en iPad beschikbaar is.

Activiteiten

- Lezingen, presentaties en deelname workshops en studiedagenpresentaties
- Deelname en input themabijeenkomsten/ panel discussies
- Instrument Mijn Positieve Gezondheid wordt geïntroduceerd, beschikbaar voor burgers en professionals
- Actiecentrum Positieve Gezondheid wordt opgericht
- iPH-proof licentie wordt ontwikkeld
- Website Positieve Gezondheid in Limburg operationeel
- Inspiratiebijeenkomsten toepassing Positieve Gezondheid
- Publicaties over activiteiten en het gedachtegoed Positieve Gezondheid in diverse media
- Ontwikkelingen in gang zetten en faciliterenPositieve Gezondheid als leidend principe, binnen organisaties, bij burgers en in het handelen van professionals.

In deze fase zijn diverse organisaties uit Limburg betrokken om samen met iPH deze beweging in gang te zetten en het Actiecentrum Positieve Gezondheid op te richten. In het bijzonder wordt samengewerkt met de Provincie, GGD, Huis voor de Zorg, de Verkenners Sociale Agenda, Welzijnsorganisaties, Gemeenten, 1e en 2e lijnorganisaties, vitale gemeenschappen, onderwijs, onderzoek en betrokken burgers. Aangezien er tijd nodig is om kennis te maken met het gedachtegoed van Positieve Gezondheid en we een olievlekwerking willen realiseren, zal deze periode starten bij aanvang en lopen tot eind 2019, dit om de laatste aarzelenden mee te nemen. Het onderzoek 'Bekendheid met Positieve Gezondheid' van het Huis voor de Zorg wordt ingezet om te toetsen of het gewenste resultaat behaald is.

Zorgen voor elkaar Limburg

Inwoners van dorpen en wijken zetten lokale zorgactiviteiten en -voorzieningen op vanuit de wens om zolang mogelijk in de vertrouwende buurt te kunnen blijven wonen en leven. Om die initiatiefnemers te ondersteunen is in 2016 gestart met het Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg.
Inmiddels is er een groot netwerk ontstaan van uiteenlopende zorginitiatieven in Limburg. Tijdens contacten en gesprekken met bestuurders van deze initiatieven is door hen de wens uitgesproken elkaar frequenter, eenvoudiger en op lokaal niveau te ontmoeten.
Knooppunt Zorgen voor elkaar Limburg start in 2017 met een tweetal projecten. Enerzijds wordt er met initiatiefnemers gewerkt aan een interactieve website waar bestuurders elkaar online kunnen ontmoeten, bevragen en hun ervaringen kunnen delen. Daarnaast worden er zogenoemde Open Koffie's georganiseerd waar bestuurders op lokaal niveau offline kunnen bijpraten over onderwerpen, vragen die hen bezighouden.

2.2. Verbinden: 'Samen biedt perspectieven'

De tweede fase in de aanpak van iPH om Positieve Gezondheid te implementeren, is het *verbinden* van de verschillende domeinen. De basis om verder te bouwen is dat organisaties, burgers en professionals kennis hebben gemaakt met het gedachtegoed en de instrumenten van Positieve Gezondheid. Dan zal gestimuleerd worden verbindingen tussen domeinen te realiseren om een integrale kijk op gezondheid te krijgen. Een 'coalition of the willing' ontstaat.

Het te bereiken doel in deze fase:
Door het samenwerken met Positieve Gezondheid worden meerdere publieke domeinen met elkaar verbonden om de samenhang en samenwerking te realiseren in de praktische vertaling voor Limburgers.

De verschillende organisaties die actief zijn op één van de dimensies van Positieve Gezondheid zullen, waar mogelijk, met elkaar verbonden raken om met elkaar de vragen en behoeftes van burgers in samenhang op te pakken. De verschillende partijen worden meegenomen in de samenhang en verbinding van de zes pijlers van het spinnenweb Positieve Gezondheid in hun dagelijkse praktijk, om een indruk te krijgen welke partijen dit zijn verwijzen we naar Bijlage2. Burgers en professionals ervaren dat meedoen en zingeving perspectieven biedt en gezondheidsklachten kan verminderen en dat je op meerdere dimensies perspectieven hebt om gezond te zijn. De samenhang tussen de verschillende dimensies wordt zichtbaar en hierdoor ontstaat de wens om in samenhang dit op te pakken. De uitdaging in deze fase is om de expertise van iedere organisatie/professional te benutten, als professional wel bij de eigen expertise te blijven, maar wel goed samen te werken. Dat betekent dat de samenwerking met anderen moet worden opgezocht. Bijvoorbeeld gaat welzijnswerk geen onderwijs aanbieden, maar maakt gebruik van de onderwijsinstellingen in de buurt; of de begeleiding van diabetespatiënten wordt door huisarts (POH) gedaan en ondersteuning van hen zoals met wandelgroepjes door het welzijnswerk of sportverenigingen. De aanpak van de eerdere stap, 'het nieuwe Denken is Doen', wordt hier in de praktijk gebracht. Dus een appèl aan creativiteit, experimenteren wat wel en niet werkt, uit de comfortzone stappen en anders gaan werken en leren. Er zal een inventarisatie van de verschillende initiatieven in zorg en welzijn plaatsvinden en een verkenning van de al bestaande verbindingen tussen zorg en welzijn. De volgende stap is identificeren van de parels met behulp van de Werkgroep Positieve Gezondheid, de rapportage van de Verkenners Sociale Agenda en van 'hot spots' met hun kartrekkers. Aan de hand van workshops en themabijeenkomsten wordt een vraagstuk uitgediept en gaan partijen ieder vanuit hun eigen expertise gezamenlijk aan het werk, waarbij zoveel mogelijk de burger de regie behoudt en zelf met behulp van het instrument Mijn Positieve Gezondheid de eigen route bepaalt. Partijen en organisaties worden aan elkaar verbonden via het Actiecentrum Positieve Gezondheid en het Community Platform, of staan al met elkaar in verbinding. Ervaringen en expertise worden op deze wijze gedeeld. De digitale ontmoetingsplek zorgt voor inspiratie en verheldering en biedt houvast. Daarnaast biedt de iPH-proof licentie erkenning aan organisaties dat zij op de juiste wijze invulling geven aan de vertaling van Positieve Gezondheid binnen hun organisatie.

Het Community Platform, dat ontwikkeld wordt, biedt hierbij vele mogelijkheden en draagt ook bij aan een levendige omgeving die steeds in beweging is en actueel. Men maakt gebruik van deze community om geïnformeerd te zijn, geïnspireerd te raken, als vraagbaak te raadplegen en als ontmoetingsplek. Ook het samenwerken vanuit het Actiecentrum Positieve Gezondheid stimuleert de verbindingen onderling, gebaseerd vanuit het netwerk Positieve Gezondheid en het iPH-proof licentiemodel. Om deze partijen en personen bijeen te brengen worden ook samenwerkingsbijeenkomsten aan de hand van thema's gepland. Het instrument 'Mijn Positieve Gezondheid' is een belangrijk middel en biedt de eerste structuur voor deze samenwerkingsverbanden. Daarnaast zal inventarisatie plaatsvinden op welke aspecten en onderdelen behoefte is aan scholing en training. Op grond hiervan wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden georganiseerd.

Activiteiten

- Lezingen, presentaties, deelname workshops en input themabijeenkomsten
- Inventarisatie initiatieven en parels opzoeken
- Verbindingen tussen initiatieven en activiteiten Limburg breed
- Deelname bijeenkomsten en paneldiscussies
- Instrument Mijn Positieve Gezondheid wordt actief toegepast; iPH-proof licenties worden toegekend
- Inspiratiebijeenkomsten werken met Positieve Gezondheid in de praktijk
- Inventarisatie wensen scholing en training
- Publicaties activiteiten en gedachtegoed Positieve Gezondheid in diverse media
- Start Community Platform

Verschillende organisaties zijn bekend met gedachtegoed van iPH en hebben een start gemaakt om dit binnen hun eigen organisatie te implementeren. Er is een aantal voorlopers, volgers en organisaties die kennis maken met het begrip Positieve Gezondheid en het instrument Mijn Positieve Gezondheid. De voorlopers zijn de organisaties uit de eerste fase, GGD, Huis van de Zorg, de welzijnsorganisaties, de Verkenners Sociale Agenda, gemeenten, 1e en 2e Lijns zorg, onderwijs, onderzoek en individuen en burger-coöperaties. Er komen uit deze sectoren meer organisaties die zich aansluiten en uit het bedrijfsleven, woningcorporaties en midden en klein bedrijf zien we de voorlopers aansluiten. De start van deze fase is najaar 2017 en loopt tot eind 2019.

Door de Universiteit Maastricht wordt op diverse onderdelen onderzoek uitgevoerd en ook de Zuyd Hogeschool monitort de ontwikkelingen en effecten.

2.3 Versnellen “ We goan”n “r veur, Avance, Wat oèt d'n aek dreie, Det luîptj wi-j 'nne kernêl”

In de volgende en derde fase zien we de *versnelling* optreden, de beweging begint te stromen, de resultaten smaken naar meer en steeds meer organisaties, professionals en burgers willen aansluiten. Enthousiasme bij de voorlopers werkt aanstekelijk naar anderen en zij zijn als ambassadeurs aan het werk om verbreding te realiseren en verbindingen te leggen. Burgers brengen zelf bij zorg en dienstverleners een ander geluid binnen en doen een appèl op een van de andere pijlers van het spinnenweb als het gaat om hun gezondheid en participatie. Met name zingeving en meedoen maken meer onderdeel uit van de beleefde gezondheid. De Limburgers zijn trots op de ambitie de 1e Positieve Gezonde Provincie te worden, men wil erbij horen.
We werken in deze fase aan het volgende doel:

De zes pijlers van Mijn Positieve Gezondheid zijn uitgewerkt in praktische handelings-perspectieven in de lokale omgeving. Organisaties werken met elkaar samen en zijn onderling verbonden op gezamenlijke thema's. Burgers ervaren herkenning en eensgezindheid in de zorg, dienstverlening, onderwijs, welzijn en ondersteunende organisaties.

De samenwerking tussen de verschillende organisaties begint zijn vruchten af te werpen, professionals zijn enthousiast en zien dat burgers zelf meer regie nemen in hun eigen gezondheid en initiatieven ondernemen om zich gezonder te voelen. Het schuurt nog wel als het gaat om de bekostiging vanuit verschillende domeinen bij de uitvoering, maar door ‘het nieuwe Denken is Doen’-principe, uit de eerdere stappen, zien we een grote creativiteit in oplossingen. Deze worden ruim gedeeld op de digitale platforms en bij themabijeenkomsten. Burgers ervaren herkenning en eensgezindheid in de zorg, dienstverlening, onderwijs, welzijn en ondersteunende organisaties. In deze fase worden de samenwerkingsverbanden omgezet naar duurzame relaties. Men is bereid over de grenzen van de eigen organisatie heen te stappen om te gaan voor het uiteindelijke doel en de toegevoegde waarde. Het perspectief van werken met gezamenlijke of gedeelde budgetten, afspraken over lange termijn gezondheidsresultaten, participatie en vitaliteit worden hier

gerealiseerd en de fundamenten daarvoor gelegd. Naast zorg, welzijn, onderwijs sluiten nu ook gemeenten, het bedrijfsleven, werkgevers, kerken en verenigingen aan. Steeds meer organisaties en instellingen zien de toegevoegde waarde van Positieve Gezondheid op langere termijn en zoeken aansluiting. Steeds meer organisaties werken met een iPH-proof licentie en samenwerking met organisaties uit andere domeinen wordt opgezocht. De dialoog hierover wordt op diverse (bestuurlijke) tafels gevoerd en heeft zijn effecten op de uitvoering. De successen van de voorlopers worden steeds duidelijker en organisaties die aan willen sluiten zijn oprecht nieuwsgierig op welke wijze men dit heeft aangepakt. De vertaling van het concept naar de eigen organisatie en omgeving is niet één op één te maken, het proces van zelf creëren en zich eigen maken heeft een meerwaarde in de samenwerking en samenhang. Bijeenkomsten waar aan de hand van problematiek of thema's vanuit diverse perspectieven aan creatieve toepassingen wordt gewerkt worden goed bezocht en er ontstaan nieuwe netwerken die zich verbinden met de digitale platforms en het Actiecentrum Positieve Gezondheid. Het Community Platform krijgt steeds meer vorm en wordt vanuit diverse initiatieven en activiteiten gevuld. Zij leveren filmpjes, publicaties, zelfhulptools en handelingsperspectieven. Alle zes de pijlers zijn praktisch uitgewerkt tot op het lokale niveau en velen zijn op zoek naar verbinding en samenhang. Er wordt veel gedeeld, diverse Apps komen beschikbaar, netwerken ontstaan op diverse onderwerpen en coöperaties van burgers komen op steeds meer plaatsen boven. Er is veel energie en enthousiasme dat aanstekelijk werkt en het nieuwe 'delen' verhoogt het gevoel van toegevoegde waarde. De pers en (nieuwe) media zijn actief betrokken en ieder is trots op de energie en bruisende activiteiten en sociale vernieuwing en samenhang binnen Limburg.

De wens tot verfijning en verdieping van het scoringsinstrument leidt tot nieuwe meer specifieke instrumenten voor bijvoorbeeld ouderen en laag geletterden. Deze worden in samenspraak met de betrokken partijen ontwikkeld. De inventarisatie en monitoring laat verder zien dat de wens tot scholing en training groter wordt. Dit betekent dat het (bij-)scholingsprogramma wordt opgepakt en ontwikkeld en later wordt uitgebreid met een programma train-de-trainer, waardoor het steeds meer eigen wordt en externe ondersteuning kan afbouwen.

Activiteiten

- Samenhang en samenwerking tussen diverse partijen faciliteren
- Presentaties monitoring resultaten
- Verbindingen tussen goede initiatieven en activiteiten Limburg breed
- Deelname overdrachtsbijeenkomsten en paneldiscussies
- Instrument Mijn Positieve Gezondheid verbreden naar andere doelgroepen
- Overdrachtsbijeenkomsten werken met Positieve Gezondheid in de praktijk
- Deelname workshops en input themabijeenkomsten
- Uitvoering scholing en training
- Opzet en uitvoering programma train-de-trainer
- Publicaties activiteiten en gedachtegoed Positieve Gezondheid in diverse media
- Lokale handelingsperspectieven die aansluiten bij Mijn Positieve Gezondheid zijn beschikbaar voor burgers en professionals
- Community Platform is gevuld

Steeds meer organisatie zijn op zoek naar aanpassingen binnen hun eigen organisatie om knelpunten in de uitvoering op te pakken. De provincie, zorgverzekeraar en gemeenten treden op als regievoerder om knelpunten te signaleren en zij faciliteren oplossingen die komen vanuit de aangesloten organisaties. De voorlopers uit de eerdere fase zoals GGD, Huis voor de Zorg, de welzijnsorganisaties, de Verkenners Sociale Agenda, gemeenten, 1e en 2e Lijns zorg, onderwijs, burger- coöperaties, verbinden zich met kerken, belangenorganisaties, verenigingen, samenwerkingsverbanden, sport en beweging organisaties, het bedrijfsleven, de woningcorporaties, midden en klein bedrijf, werkgeversorganisaties en uitkerende organisaties. De start van deze fase is voorjaar 2018 en loopt tot eind 2019.

Door de Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool wordt op diverse onderdelen onderzoek uitgevoerd en worden ontwikkelingen en effecten gemonitord. Verderop in dit Plan van Aanpak is bij 5.2 uitgewerkt wat de opbrengsten en resultaten zijn van dit proces.

2.4 Oogsten en Vieren

De tijd is aangebroken om de resultaten te laten zien en te ervaren dat er een paradigmaverandering is opgetreden: de tijd van oogsten is aangebroken. De resultaten worden gevierd en zijn breed toegankelijk. De resultaten aan de hand van het onderzoek worden gepresenteerd, de successen, pareltjes en kroontjes worden in het zonnetje gezet. De eindrapportage van de eerste periode van drie jaar (van in totaal negen jaar van transitie) wordt opgeleverd en de evaluatie van dit traject vindt plaats.
Voor iPH betekent dit dat we grotendeels loslaten en in vertrouwen Limburg zien doorgroeien in de volgende periode naar een Bronsgroene zone.

De belangstelling en interesse vanuit verschillende kanten is groeiend, ieder is benieuwd naar de resultaten van het onderzoek, of de beleving van een goede gezondheid die door de Limburgers wordt ervaren, door cijfers en feiten wordt bevestigd. De onderzoeken door de Universiteit van Maastricht en Zuyd Hogeschool worden in de werkconferentie 'Limburg de 1e Positieve Gezonde Provincie' gepresenteerd. Daarnaast is er ruim aandacht voor de resultaten en de ervaringen van Limburgers zelf, professionals en betrokken organisaties. In deze conferentie delen we ook de 'Lessen ter lering ende vermaeck' en worden aanbevelingen voor 'onderhoud', de volgende periode van drie jaar en lessen voor 'de rest van Nederland' gepresenteerd. De actieve rol en taak van iPH is voor deze periode hiermee afgerond en binnen de Begeleidingscommissie en met de opdrachtgever, de Provincie, zijn afspraken gemaakt over begeleiding op meer afstand, feedback en monitoring voor de volgende periode van het cultuur verandertraject, dat beoogt de gewenste trendbreuk te realiseren om de achterstand in gezondheid te verkleinen en de participatie van de Limburgers te vergroten.

Activiteiten

- Inhoudelijke bijdrage bij de organisatie werkconferentie
- Presentatie van de onderzoeksresultaten
- 'Lessen ter lering ende vermaeck'
- Aanbevelingen voor vervolg met begeleiding op afstand en monitoring in de volgende periode

De organisatie van de werkconferentie wordt door het Actiecentrum en iPH in coproductie met de Provincie Limburg, Zorgverzekeraars CZ en VGZ, Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool opgepakt met input en bijdrage van de betrokken partijen, organisaties gedurende het traject: de GGD, Huis voor de Zorg, de welzijnsorganisaties, de Verkenners Sociale Agenda, gemeenten, 1e en 2e Lijns zorg, kenniscentra, onderwijs, burger-coöperaties, kerken, belangenorganisaties, verenigingen, samenwerkingsverbanden, sport en beweging organisaties, het bedrijfsleven, de woningcorporaties, midden en klein bedrijf, werkgeversorganisaties en uitkerende organisaties.

De werkconferentie zal eind 2019 in afstemming met betrokken partijen plaatsvinden.

We zijn dan bij de laatste stap, de tijd van *oogsten* met als het resultaat**:**

Limburg (op weg naar) een Bronsgroene Zone!

In deze stap rondt iPH de ondersteuning grotendeels af, de samenhang en verbinding is zichtbaar en geborgd. Partijen hebben samenwerkingsrelaties omarmd en werken vanuit het gezamenlijke doel over en door de

domeinen heen. De oogst wordt gevierd, goede voorbeelden worden gedeeld en de verschillende onderzoeken presenteren de resultaten. Limburg is klaar voor de volgende fase van het cultuurtraject om de trendbreuk te realiseren.

3. Succesfactoren

Voor het uitrollen van het Plan van Aanpak zijn de volgende succesfactoren en randvoorwaarden geïdentificeerd: het Actiecentrum Positieve Gezondheid, een Community Platform, communicatieplan, opleiding & trainingen en aanpassingen in de infrastructuur. Het Actiecentrum Positieve Gezondheid wordt in hoofdstuk 4 bij de organisatiestructuur uitgewerkt. De andere randvoorwaarden en de manier waarop iPH dit wil faciliteren en ondersteunen wordt in dit hoofdstuk toegelicht.

3.1 Community Platform

Ter ondersteuning van de thema's inspireren, verbinden en versnellen én als onderdeel van het communicatieplan is het belangrijk om goed zichtbaar te zijn voor de inwoners, professionals en organisaties. Dat kan door gebruik te maken van (sociale) media en door technische tools waaronder een Community Platform, een website en meerdere apps. Het verzorgen van het Limburgse Community Platform is een van de activiteiten van het Actiecentrum Positieve Gezondheid. Dit Platform gaat op termijn deel uitmaken van een landelijke platform.

Het is belangrijk dat er een *Community Platform* ontstaat: een plek van en voor de Limburgers. Een plek waar alle informatie te vinden is over gezondheid, over mooie initiatieven in de regio en informatie vanuit de (lokale) overheid. Maar het moet ook de plek zijn waar je met anderen in contact kunt komen, informatie kunt delen, maatjes kunt vinden en ervaringen kunt delen. Daarnaast is het belangrijk vraag en aanbod goed met elkaar te matchen. Aan de ene kant inwoners die vragen hebben over of op zoek zijn naar interventies op het gebied van gezondheid, ziekte en welbevinden. Maar ook voor de aanbieders (professionals en organisaties), die veel te bieden hebben maar soms moeilijk te vinden zijn. Het is de bedoeling om de verschillende platforms (vanuit zorg, welzijn en Sociale Agenda) die op dit moment in ontwikkeling zijn of al bestaan met elkaar te verbinden of samen op te zetten. We zien de community website als de plek waar organisaties op het gebied van zorg, onderwijs, welzijn, participatie, veiligheid en wonen iets doen voor de ander en waar men kan ruilen, beloond kan worden voor gezond gedrag, iets kan betekenen voor de ander en de gemeenschap en waar nieuwe samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan. Aangejaagd door het Actiecentrum Positieve Gezondheid, waar diverse organisaties bij zijn aangesloten en uiteindelijk van en voor de Limburgers zelf. ***De gezondste marktplaats van Limburg!***

Een *website* waarbij koers wordt gezet naar een Vitaler Limburg is belangrijk, om naar te kunnen verwijzen, resultaten te delen en het grote geheel beter te duiden. Deze website moet een sterke relatie hebben met het Community Platform, de lokale agenda met allerlei activiteiten en met initiatieven en andere provinciale ontwikkelingen die met de Sociale Agenda 2025 te maken hebben.

Er komen meerdere *apps* die de beweging naar meer (Positieve) gezondheid stimuleren. Bijvoorbeeld een app versie van MijnPositieveGezondheid.nl waarin de Positieve Gezondheid scores ingevuld kunnen worden. Er worden vragenlijsten voor kinderen, ouderen en lager geletterden ontwikkeld. Verder ondersteunen apps buurtinitiatieven, leefbaarheid, participatie en buurtcompetities en zijn ze onderdeel van het Community

Platform. Het proces van verandering naar een andere kijk op gezondheid en gedrag wordt gestimuleerd via onder andere gamification en ondersteunende apps voor opleidingen en (online) trainingen.

3.2 Communicatie

Communicatie is de cruciale succesfactor bij de introductie en uitrol van Positieve Gezondheid in Limburg. Op dit onderwerp heeft iPH de heer Jean-Paul Toonen om input gevraagd, wat vervolgens is afgestemd met de werkgroep communicatie, samengesteld door de leden van de Werkgroep Positieve Gezondheid.
Communicatie maakt integraal deel uit van de route om Limburg tot de 1e Provincie die werkt met Positieve Gezondheid te realiseren. Wie voor het eerst de uitleg hoort bij het begrip Positieve Gezondheid ervaart een nieuwe, natuurlijke en onweerlegbare zienswijze. En dat gevoel moedigt ook aan tot het beantwoorden van de vragenreeks uit het scoringsinstrument, om inzicht te krijgen in de eigen gezondheid. Bij velen kiemt hierin het persoonlijk engagement, om daarmee ook anderen te inspireren. Van dit persoonlijk engagement maken we gebruik bij de verspreiding van het concept in Limburg. *Engagements-marketing* schept immers ruimte voor geëngageerde betrokkenen om bij te dragen in de verbreiding en evolutie van Positieve Gezondheid. Een klassiek voorbeeld van engagement-marketing is het succes van Wikipedia. Het - goede - idee van een enkeling werd een internationale standaard en tevens platform voor velen. Voorwaarde bij deze geëngageerde groei is een hoge mate van transparantie. De initiatiefnemers maken hun missie en plan van aanpak zo helder mogelijk, zodat deelnemers, professionele betrokkenen en ook de pers een oprecht beeld hebben. Door deze transparantie ontstaat er draagvlak voor vrijwillige deelname en inzet. Engagement-marketing is daardoor economisch, eerlijk, duurzaam en sympathiek. Waar mogelijk zal Positieve Gezondheid op basis van engagement-marketing worden uitgerold. Maar om het proces wat extra snelheid voor Limburg te geven, zullen we ook - op gepaste wijze, zonder de engagements-marketing te hinderen - gebruik maken van de klassieke *interruptie-marketing*, waarbij we de Limburgers bereiken via bijvoorbeeld gratis commercials op TV en radio, maar ook middels advertenties in bladen en krant, banners online, als ook op straat met abri's en/of via colportage.

Positieve Gezondheid is bedoeld voor álle Limburgers. Natuurlijk is dat een zeer pluriforme doelgroep. Maar los van leeftijd, beroep, leefsituatie of regio, maken we in dit plan heel eenvoudig onderscheid in drie doelgroepen:

- **Deelnemers**: zij die het scoringsinstrument Mijn Positieve Gezondheid raadpleegden en nu zélf hun kwaliteit van leven willen aanpakken. En zich mogelijk het lot aantrekken van hun naasten.
- **Leden van de community**: deelnemers met een verhoogde interesse, die vrijwillig of professioneel willen bijdragen aan de toepassing en uitrol van Positieve Gezondheid.
- **Verscholen of geïsoleerde doelgroepen:** zij die alleen via anderen kennis kunnen maken met Positieve Gezondheid. Vanwege een sociale afzondering bijvoorbeeld; bijstandsgerechtigden, tienermoeders, eenzame ouderen, mensen in instellingen of burgers zonder maatschappelijke aansluiting, zorgmijders, thuis- en daklozen. Zij worden door professionals met Positieve Gezondheid in aanraking gebracht.

In principe worden deze doelgroepen simultaan benaderd, maar via verschillende wegen. De geëngageerde professionals met een actieve belangstelling krijgen bijzondere aandacht, om snel draagvlak te krijgen in het professionele domein. Dat kunnen Limburgers zijn die werken in de zorg, het onderwijs, of de domeinen van arbeid, sociale zaken en bijvoorbeeld publiek bestuur.
Hoe meer mensen we kunnen inspireren voor het scoringsinstrument, hoe meer 'deelnemers' er ontstaan.

Het gaat hier om communicatie via de grote getallen, waarbij wordt verwezen naar de website en de app:

- Een campagne middels (gratis) uitzending via Regionale en Lokale Radio en TV (vgl. Postbus 51) als ook hun websites, als bijvoorbeeld ook bijdragen in TV-programma's, voor radio etc.
- Een social-mediacampagne met video, vooral Facebook, eventueel ook Linkedin en twitter (regionaal).
- Free publicity in gezondheids-magazines, h-a-h bladen, publicaties en folders in bestaande media voor de community: van arbeidsbureau tot GGD, van gemeenteloket tot sportclubs.
- Lezingen in het professionele domein, zowel op opleidingsinstituten, beroepssymposia, serviceclubs en andere podia.

iPH heeft een eerste versie van het gespreksinstrument ontwikkeld. Dat is de online omgeving Mijn Positieve Gezondheid met daarin vragenlijst, die als resultaat een persoonlijk spinnenweb-diagram produceert. Hieraan gekoppeld zijn apps om te werken aan de eigen gezondheidsdoelen. Een bezoek aan dit platform brengt vaak al de gewenste paradigmaverandering teweeg. Dit instrument komt zowel online voor PC & MAC als ook in app-vorm beschikbaar, zodat burgers nog makkelijker kunnen werken aan hun persoonlijke positieve gezondheidsdoelen, al dan niet ondersteund door een professional.

Communicatie vindt plaats via het Actiecentrum Positieve Gezondheid die alle communicatie uitingen op het gebied van Positieve Gezondheid coördineert en op de website plaatst, met links naar de diverse organisaties. Verder is er een uitgebreide en actuele agenda van lezingen, publicaties en activiteiten. Voor zover deze zijn gedocumenteerd of geregistreerd, heeft de website deze teksten en video's beschikbaar voor reproductie. Er is een digitale toolbox met communicatiemiddelen zoals folders, boeken, foto's, video's, posters, infographics en alle andere middelen, te gebruiken door alle leden van de community. De rubriek FAQ ondervangt een nodeloze stroom aan vragen. Bovendien is er ook een open portfolio met 'best practices' en wel bij voorkeur in film. Zodat bezoekers aan de website een indruk krijgen van de successen die eerder zijn geboekt.

In de toekomst zal er vanuit het Actiecentrum gezocht worden naar cohesie tussen de verschillende Limburgse partijen om gezamenlijk effectiever marketingbudgetten in te zetten. Als bestaande partijen hun campagnes op elkaar afstemmen, wanneer het gaat over de gezondheid van de Limburgers, gaan de campagnes elkaar versterken en zal het effect meetbaar beter zijn.

Tenslotte vinden we op deze website ook een academisch tabblad. Daar zijn alle verwijzingen naar de wetenschappelijke publicaties te vinden voor onderzoekers, (vak)pers en onderwijs. Bij voorkeur is dit deel van de site tweetalig of minimaal in het Engels ontsloten.

3.3 Opleiding & Training

De hier geschetste ontwikkeling in het zorglandschap van Limburg, met een verschuiving van focus op ziekte en zorg naar aandacht voor veerkracht, functioneren en eigen regie van mensen, sluit aan bij de visie van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen van het Zorginstituut Nederland. Deze Commissie adviseert de minister van VWS over een toekomstgerichte beroepenstructuur en opleidingscontinuüm bij de verwachte ontwikkelingen in de zorg. In 2015 presenteerde deze commissie haar eerste advies 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' en eind 2016 haar tweede advies 'Anders kijken, anders leren, anders doen. Grens overstijgend leren en opleiden in zorg en welzijn in het digitale tijdperk'.

Deze adviezen nemen een veranderende visie op gezondheid als uitgangspunt en sluiten aan bij het nieuwe concept van gezondheid van Huber en de uitwerking ervan naar Positieve Gezondheid. De daarmee samenhangende noodzaak tot samenwerking tussen het zorg- en het sociale domein vormt hiervan een onderdeel en dat heeft ook gevolgen voor het opleiden. Het advies van de Commissie beschrijft dat professionaliteit in de toekomst zich steeds meer zal kenmerken door de samenhang tussen vakbekwaamheid, samenwerkend vermogen en lerend vermogen.

Bij de ambitie die Limburg heeft om de 1e Positief Gezonde Provincie te worden, past dus ook aandacht voor de noodzakelijke opleiding en bijscholing van professionals. iPH is actief met het bijeen brengen van diverse opleidingen, om gezamenlijk opleidingsinhoud te ontwikkelen. In Limburg worden overigens al diverse initiatieven ontplooid. In Maastricht wordt geëxperimenteerd door ZIO met Blauwe Zorg en met Blauwe GZ, gebaseerd op Positieve Gezondheid. Een eerste bijpassende bijscholing voor professionals is door ZIO zelf ontwikkeld. Dit gaat nog verder afgestemd worden met iPH. Zuyd Hogeschool gaat participeren in het Actiecentrum, met als doel om Positieve Gezondheid in de curricula van de opleidingen te implementeren. De inhoud van de studie gezondheidswetenschappen van Universiteit Maastricht is al omgewerkt, gebaseerd op het nieuwe gezondheidsconcept. In de studie geneeskunde is binnen de medisch praktische inhoud nog geen sprake van een aanpassing, terwijl in het onderdeel publieke gezondheidszorg het nieuwe gezondheidsconcept wel degelijk een plaats heeft. iPH zal in het kader van haar opdracht het ontwikkelen van passend professioneel onderwijs in Limburg mede stimuleren.

3.4 Infrastructurele aanpassingen

Vanuit de ervaringen met verandermanagement in de zorg blijkt dat voor succesvolle interventies er meerdere puzzelstukken gelegd moeten worden om de verandering duurzaam te bestendigen. Deze voorwaarden zijn de manier van samenwerken, een vernieuwende financiering, het duurzaam veranderen van gedrag, het meetbaar maken van de resultaten en de communicatie van het plan en de resultaten.

Ook in Limburg moet er dus aandacht zijn voor goede inbedding van de innovaties voor een duurzaam betere gezondheid en vitaliteit in de verschillende regio's van de provincie.

Randvoorwaarden in dit verband

1. Netwerken door de schotten heen
2. Creëren van andere financieringsmodellen
3. Makkelijker maken van gezond gedrag
4. Het meten van gezondheid
5. Communiceren van de beweging
6. Netwerken door de schotten heen, ook wel sociale participatie: Het anders organiseren van gezondheid, ziekte en welzijn.
    - Netwerkstructuur
    - Door de schotten heen (mensen, data en financieel)
    - Gecombineerde initiatieven

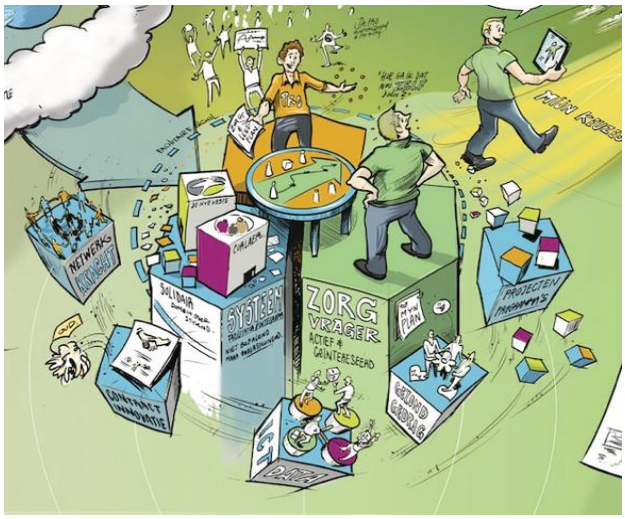

Het gaat om verbindingen te leggen door de schotten heen. Zoals nu al te zien in Limburg: in de Noordelijke Maasvallei, Proeftuinen Limburg en de Provincie zelf.

2. Het creëren van andere financieringsmodellen
    - Samenvoegen van budgetten
    - Gezondheidspolis
    - Shared savings-contracten /substitutie

Het gaat om de verandering van het belonen van gezondheid en niet ziekte. Zoals nu al te zien in Limburg: bij Blauwe Zorg, Mijn Zorg en Anders Beter

3. Het faciliteren van gezond gedrag
    - Zorgen dat ze via testjes, vragenlijsten en onderzoeken waardevolle informatie krijgen
    - Zorgen dat inwoners inzicht krijgen in hun gezondheidsstatus
    - Zorgen dat de verbinding met de interventies soepel verloopt
    - Zorgen dat gezondheidsmedewerkers dezelfde taal spreken en in één dossier werken!

    Gezondheid moet leuk worden, de gezonde keuze moet de makkelijkste zijn. Zoals nu al te zien in Limburg: Gemeente Voerendaal

4. Het meetbaar maken van gezondheid
    - Inzicht op individueel niveau verkrijgen op de 6 assen van PG
    - Inzicht op regio/wijk niveau verkrijgen op de 6 assen van PG
    - Koppelen met allerlei bestaande systemen

    Wil je op gezondheid kunnen belonen zal je het moeten meten. Zoals nu al te zien in Limburg: project LIME (LImburg MEet)

5. Het uitdragen van een andere manier van denken over gezondheid - communiceren
    - Inzichtelijk maken allerlei initiatieven en die verbinden
    - Communicatie via limburg.nl, campagnes
    - Story telling (filmpjes, verhalen, buurtinitiatieven

    Het constant blijven aanjagen, verbinden en stimuleren van deze beweging. Zoals nu al te zien in Limburg: de Noordelijke Maasvallei.

Woonzorgzone / Burenhulp

Woonzorg Brigade Donderberg BURENHULP

De Woonzorgbrigade is een initiatief dat is opgezet door wijkbewoners van de Donderberg. De vrijwilligers dromen ervan dat buren elkaar weer spontaan gaan helpen. Waar dit nog niet vanzelf gebeurt helpen zij graag. De Woonzorgbrigade koppelt mensen die iets voor elkaar kunnen betekenen. Zo kun je bij de Woonzorgbrigade terecht voor allerlei hulpvragen op het gebied van wonen, welzijn en dienstverlening. Bijvoorbeeld voor hulp bij kleine technische klussen in huis. Maar ze kunnen je ook helpen aan een wandelmaatje. Wederkerigheid is hierbij een belangrijk begrip. Dat wil zeggen dat mensen die hulp vragen, soms op een ander terrein zelf hulp kunnen bieden. Op die manier kun je dus ook iets terug doen. En dat voelt goed.

4. Organisatiestructuur

Om de verbinding met de programmalijnen die lopen vanuit de Provincie goed te borgen, de voortgang te volgen, de resultaten te monitoren en eventueel bij te stellen, zorg te dragen voor verankering en om knelpunten in de uitvoering tijdig op te pakken is een Begeleidingscommissie actief. De huidige Werkgroep Positieve Gezondheid zal deze rol oppakken en eventueel nog uitgebreid worden met vertegenwoordigers uit andere domeinen. De relatie met de zorgverzekeraar, de Provincie en het platform zorg zijn op deze wijze geborgd.

4.1 Actiecentrum Positieve Gezondheid

Na goedkeuring van het Plan van Aanpak zal zo spoedig mogelijk het Actiecentrum Positieve Gezondheid van start gaan. Het Huis voor de Zorg, GGD Noord en Zuid Limburg, Zuyd Hogeschool en Provincie hebben zich verbonden aan dit op te richten Actiecentrum en brengen in kind fte's in en een activiteitenbudget om het Plan van Aanpak uit te voeren. Het Actiecentrum Positieve Gezondheid Limburg is de plek waar verhalen, initiatieven, onderzoekkennisoverdracht en trainingen bij elkaar komen. In dit Actiecentrum Positieve Gezondheid bruist het van de initiatieven, komen vragen en suggesties binnen die met elkaar verbonden worden en samenhang gerealiseerd. Variaties op het instrument mijnPositieveGezondheid.nl, zoals tools voor ouderen, jeugd, mensen met een lage SES en/of laag geletterdheid worden hier opgepakt. Samen wordt gezocht naar mogelijkheden zodat iedereen met het gespreksinstrument aan de slag kan gaan, om het gesprek over Positieve Gezondheid te faciliteren. De Zuyd Hogeschool participeert in het Actiecentrum om Positieve Gezondheid in de curricula van de opleidingen te implementeren.

Als professionals of organisaties inspiratie, ervaring, advies of ondersteuning nodig hebben komen hier de vragen en verzoeken binnen en wordt in afstemming gezocht naar op maat oplossingen in de dagelijkse werkomgeving en tussen de verschillende domeinen. Vanuit dit centrum worden de verschillende initiatieven, workshops, lezingen en deelname aan symposia gecoördineerd. Het Actiecentrum Positieve Gezondheid heeft hierdoor overzicht van de lopende initiatieven, maakt verbindingen en dwarsverbanden, zij signaleert knelpunten en stimuleert partijen om deze op te pakken zodat structurele aanpassingen op een ander niveau, zoals gemeente, provincie of zorgverzekeraar opgepakt kunnen worden. Zij bewaakt hiervan de voortgang.

De communicatie zal vanuit dit Actiecentrum Positieve Gezondheid plaatsvinden en het Community Platform en website Positieve Gezondheid Limburg zullen door dit centrum geïnitieerd worden. Er wordt verder samengewerkt met andere platforms zodat verbinding en samenhang ontstaat en de beweging voor de burger helder, duidelijk en transparant is. Organisaties en aanbieders die een licentie 'werkend vanuit Positieve Gezondheid' hebben, zijn op de website te vinden zodat burgers en professionals weten dat ze erkend zijn door iPH.

De huisvesting van dit Actiecentrum is bij aanvang het Provinciehuis en wordt door de Provincie, GGD Noord en Zuid-Limburg en het Huis voor de Zorg volgens onderstaande bezetting ingevuld. De betrokken partners brengen fte's 'in kind' in. De Provincie brengt naast de in kind projectleider, voorlopig de huisvesting, de financiering van de ondersteuning door IPH en een activiteiten budget in om het Plan van Aanpak uit te voeren. De omvang nader te bepalen op basis van het GS-besluit (streven 28 maart 2017). In het 4e kwartaal van 2017 en verder zal op grond van de afgelopen periode het activiteitenbudget jaarlijks vastgesteld worden op grond van inventarisatie en behoefte.

	Rol	**FTE**
Provincie	Kwartiermaker/ projectleider	0,4 in kind
Huis voor de Zorg	Deelnemer	1,0 in kind
GGD Zuid-Limburg	Deelnemer	0,2 in kind
GGD Limburg Noord	Deelnemer	0,2 in kind
Zuyd Hogeschool	Deelnemer	0,2 in kind
Huis voor de Zorg	Secretariële ondersteuning	ntb
iPH	Ondersteuning	Conform Begroting Plan van Aanpak
Anderen		

Vanuit iPH zal inhoudelijke ondersteuning geboden worden aan de betrokken organisaties om het Actiecentrum Positieve Gezondheid in te richten. Vanuit iPH zal de hiertoe het concept en methode Positieve Gezondheid en het instrument Mijn Positieve Gezondheid ingebracht worden. Aan dit Actiecentrum zal de 'licentie Positieve Gezondheid' worden gekoppeld. Om samenhang in de ontwikkelingen te bevorderen en te garanderen wordt namelijk het gedachtegoed van iPH met een inhoudelijk kader en daarmee samenhangende licentie verbonden. iPH zal hiertoe een laagdrempelig licentie-groeimodel uitwerken waarmee het voor organisaties en aanbieders aantrekkelijk is om aan te sluiten, de licentie te voeren en te groeien naar de optimale invulling en werkwijze. Vanuit iPH wordt verder expertise geleverd om de vertaalslag te kunnen maken naar de praktijk en om organisaties hierin te inspireren en te ondersteunen.

Vanuit iPH zullen Machteld Huber, Mieke Reynen en Carl Verheijen beschikbaar zijn om bovenstaande input, expertise en ondersteuning te leveren. Daarnaast zijn zij beschikbaar in de rol van coach op het concept Positieve Gezondheid en de vertaling hiervan in de dagelijkse praktijk. Het team werkzaam voor het Actiecentrum Positieve Gezondheid is verantwoordelijk voor de realisatie van het Plan van Aanpak. Dit team vervult de rol van aanjager, verdieping, ontwikkeling, coördinatie en overleg met deelnemende organisaties. De projectleider/kwartiermaker vervult de rol van aanspreekpunt van het project Limburg de 1e Positief Gezonde Provincie.

Het team werkzaam bij het Actiecentrum Positieve Gezondheid wordt door de aangesloten organisaties geleverd. De inzet van dit team wordt bekostigd vanuit de organisatie van herkomst. iPH zal als tegenprestatie zorgdragen dat deze medewerker(s) opgeleid, geschoold en getraind wordt in de methodiek van Positieve Gezondheid om deze rol in de toekomst verder te kunnen voeren.

4.2 Organisatie

Het gewenste doel is een trendbreuk te realiseren om in 2015 de achterstanden in gezondheid te hebben ingelopen, de participatie te vergroten en een vitaler Limburg te realiseren. Dit Plan van Aanpak wil deze ambitie versterken en het proces ondersteunen met de in dit Plan van Aanpak beschreven route en tools.

De voortgang van de diverse processen, trajecten, interventies, impulsen en activiteiten hebben invloed op elkaar en kunnen elkaar versterken maar soms ook schuren. Activiteiten en initiatieven opgepakt door andere partijen, zoals de Verkenners Sociale Agenda, GGD'n in Limburg, gemeenten, Huis voor de Zorg, Noordelijke Maasvallei, Blauwe Zorg, Anders Beter, Mijn Zorg, worden indien mogelijk in samenhang en verbondenheid gepresenteerd en uitgevoerd. Hiertoe is regelmatig overleg en afstemming noodzakelijk. Daarnaast is het van belang om de voortgang van de verschillende processen te volgen en fricties of knelpunten in de samenhang en samenwerking te agenderen. Het is de bedoeling dat de Werkgroep Positieve Gezondheid na goedkeuring transformeert naar een begeleidingsgroep en dat signalen in deze Begeleidingsgroep Positieve Gezondheid geagendeerd worden zodat deze aan de juiste tafel opgepakt kunnen worden. Er zijn vanuit deze groep verschillende verbindingen met betrokken partijen dat thema's adequaat opgepakt kunnen worden. Om de gewenste verbinding tussen de verschillende domeinen te bevorderen zullen verder aan de hand van door de organisaties en professionals ingebrachte thema's en onderwerpen workshops of themabijeenkomsten georganiseerd worden die afgestemd worden in de begeleidingsgroep.

De voortgangrapportages en resultaten worden in de Begeleidingsgroep en mogelijk een Stuurgroep geagendeerd en de voortgang besproken. Interventies of bijsturing vindt in dit overleg plaats. Onderstaande schema geeft de samenhang en verbondenheid met de diverse partijen weer.

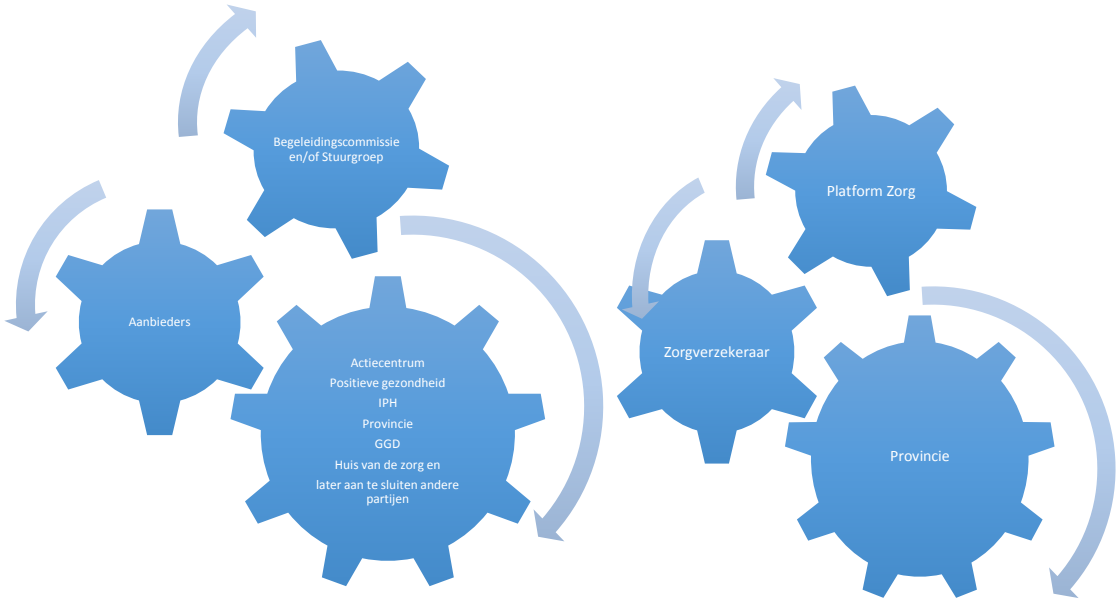

4.3 Risico's en risicomanagement

Het traject dat ingezet gaat worden is ambitieus en groots. Ervaring leert dat bij dit soort innovatieve bewegingen die vanuit een andere manier en denken worden ingezet, het belangrijk is de risico's vooraf in kaart te brengen en te beschrijven hoe je omgaat met deze risico's; het risicomanagement. Hieronder is in de tabel opgenomen welke risico's we op dit moment zien. Samen met de Begeleidingscommissie Positieve Gezondheid willen we deze risico's uitwerken in groot, midden en klein risico en welke strategie of aanpak gekozen wordt om dit risico te beperken.

Risico 's	Kans	Impact	Aanpak
Limburgers moeten het zelf oppakken	🟢	🔴	
Organisaties willen de regie nemen en het gaan regelen	🟢	🔴	
Over de domeinen heen regelen levert gedoe op	🟡	🟡	
Vasthouden aan het oude vertrouwde levert duidelijkheid en zekerheid	🟢	🟡	
Te vroeg PR en media inzetten	🟢	🔴	
Gedachtegoed te pas en te onpas gebruiken	🟢	🔴	
Acceptatie door proffesionals, zorg en dienstverleners, de aanbieders	🟢	🔴	
Ambtelijke tegenwind	🔴	🔴	
Bestuurlijk aangesproken worden op moed en lef	🟢	🔴	
Koppeling met andere informatiebronnen komen niet of onvoldoende tot stand	🟢	🔴	
Meer inzet nodig dan begroot	🟡	🔴	
Partijen willen niet meer deelnemen of niet deelnemen	🟡	🔴	
Doelen zijn niet haalbaar binnen afgesproken tijdpad	🟢	🔴	
Negatieve publiciteit	🟢	🔴	
Ja zeggen nee doen	🟢	🟢	
Partijen die het succes claimen	🟢	🟢	
Lange termijn doelen/ambitie komt in zwaar weer door verkiezingen	🟢	🟢	
Wisseling van kartrekkers	🟢	🟢	
Aanbieders/ gemeenten komen financieel in problemen en focussen op interne traject	🟢	🟢	
Community platform krijgt geen externe finaciering	🟢	🟢	
Budget voor communicatieplan is niet beschikbaar	🟢	🟢	

concept

5. Resultaten

5.1 Onderzoek

Limburg heeft de ambitie om de 1e Positief Gezonde Provincie te worden. Dat is een ambitieus, maar kansrijk doel. Maar hoe verloopt dat proces? Is de gekozen benadering vruchtbaar en als zodanig ook elders toepasbaar? Wat zijn de effecten die worden bereikt? Bij deze ambitie past het, om het proces door onderzoek te laten begeleiden. iPH zal dat onderzoek niet zelf doen, maar wel bevorderen dat het plaatsvindt. Daartoe heeft in december 2016 een eerste overleg plaatsgevonden met verschillende partijen die onderzoek doen: Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool, GGD ZL en ZIO. Er is een gedeelde behoefte om overzicht te creëren van wat er al loopt en wat lacunes zijn. Er is behoefte aan een ´paraplu´, waaronder projecten een logische samenhang hebben en waarbinnen data gedeeld worden. Zodat diverse partijen niet in elkaars vaarwater gaan zitten, maar ´samen varen´. Een vraagstuk is welke instrumenten het meest geschikt zijn om effecten te meten. Ook wordt de mening gedeeld dat er geen ´overkill´ aan metingen moet komen.
Belangrijk in dit verband is ook het 'LIME-initiatief: Limburg Meet, Slimmer meten voor een betere zorg', van de Kennis-As Limburg met de vier Brightland campussen en de Provincie Limburg. Naast de genoemde instellingen zijn er ook andere initiatieven tot onderzoek. Zo gaf het Huis voor de Zorg opdracht om de bekendheid onder de Limburgse bevolking met het begrip 'Positieve Gezondheid' te onderzoeken. iPH ziet de afstemming van onderzoek en waar nodig het aangeven van lacunes, als horend bij haar opdracht.

5.2 Opbrengsten

Het *proces* dat ingegaan wordt om een trendbreuk te bewerkstelligen en in 2025 de achterstanden in gezondheid te hebben verkleind en de participatie te hebben ingelopen, is het product. Dat proces kun je beschrijven: is Limburg in beweging gezet, zijn verbindingen gemaakt, welke verbindingen zijn gerealiseerd, wat is georganiseerd en gerealiseerd? Wat zijn de structuuraanpassingen die nodig waren/zijn en wie is daar op dit moment mee bezig en wat is hiervan de verwachting op korte en lange termijn. De gezondheidswinst en participatie is binnen dit tijdspad niet te meten. Wel kunnen we aansluiten bij de effectrapportage die in het kader van de Sociale Agenda wordt uitgevoerd. De effectmeting vindt tweejaarlijks plaats en de eerste nulmeting zal in april 2018 plaatsvinden en de eerste effectrapportage is in april 2020 gepland. Hierin wordt gerapporteerd en geëvalueerd wat de resultaten zijn, wordt het verschil gemaakt, wat zijn bestuurlijke en sociale innovaties, wat kan hiervan geleerd worden? Het proces en de effecten van het traject 'Limburg de 1e Positief Gezonde Provincie' kan hierin meegenomen worden. In de effectrapportage wordt ook het 'kompas' gehanteerd, hiermee wordt bijgehouden in hoeverre de ingezette lijn en activiteiten ook daadwerkelijk een trendbreuk laten zien.

Zoals aangegeven kun je niet direct aanwijzen welke interventie tot welke verandering heeft geleid, want het geheel bestaat uit samenhangende acties en interventies. Het gaat om de trendbreuk op het kompas in totaliteit. Het is essentieel om wel mee te nemen in deze evaluaties wát door de partners als wel en niet effectief wordt beoordeeld. Wat leren we van de diverse interventies, acties en innovaties? Wat moet bijgestuurd worden, waar vraagt het om infrastructurele veranderingen en wie pakt hierin de handschoen op? Vanuit dit lerend perspectief, Het nieuwe Denken is Doen, wordt tijdens het proces bijgestuurd om de gewenste ambities te realiseren. Wat is de toegevoegde waarde van de stappen die gezet worden en hoe gaan we die faciliteren en communiceren? In de verschillende fases zijn resultaten benoemd, deze resultaten zullen in de rapportage over de voortang gerapporteerd worden en besproken worden in de Begeleidingscommissie.

Het gaat om het *proces* met daarin de volgende doelen:
Organisaties en mensen inspireren is in de eerste fase de focus, dit doen we door uit te gaan van de aanpak: 'Het nieuwe Denken is Doen'. We dagen ieder uit creatief te zijn, uit hun comfortzone stappen. Dit betekent dat we samen op zoek gaan en inspireren om anders te leren en te werken, te gaan experimenteren met het

vaststellen wat wel en niet werkt. De stap om te willen werken met Positieve Gezondheid zal uit de mensen en organisaties zelf moet komen, omdat ze het herkennen en zelf wíllen. We doen een appel op de intrinsieke motivatie. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid zal de inspiratie geven om in beweging te komen en dat zal een zwaan kleef aan effect in gang zetten. Het resultaat waar we in deze fase op inzetten is: **Professionals en burgers zijn bekend en actief met de uitgangspunten en zes pijlers Positieve Gezondheid en het instrument Mijn Positieve Gezondheid.**

Na de fase van inspireren, is de wil aanwezig om te gaan werken en samen te werken om Positieve Gezondheid te implementeren en te verbinden van de verschillende domeinen. Organisaties, burgers en professionals willen met het gedachtegoed en het instrument Mijn Positieve Gezondheid aan de slag en de behoefte om de samenhang en verbinding te leggen volgt hieruit als een logische volgende stap. Dit is het fundament om verder te bouwen en er kan ingespeeld worden op de wens om van verschillende organisaties, professionals, en burgers om de samenhang en verbinding met andere domeinen te realiseren. Het te bereiken doel in deze fase: **Door het samenwerken met Positieve Gezondheid worden meerdere publieke domeinen met elkaar verbonden om de samenhang en samenwerking te realiseren in de praktische vertaling voor Limburgers.**

Enthousiasme bij de voorlopers werkt aanstekelijk naar anderen en zij zijn als ambassadeurs aan het werk om verbreding te realiseren en verbindingen te leggen. De versnelling begint hierdoor op te treden, de resultaten smaken naar meer en steeds meer organisaties, professionals en burgers willen aansluiten. Burgers brengen zelf bij zorg en dienstverleners een ander geluid en doen een appèl op een van de andere pijlers van het spinnenweb als het gaat om hun gezondheid en participatie. Met name zingeving en meedoen maken meer onderdeel uit van de beleefde gezondheid. De Limburgers zijn trots op de ambitie de 1e Positief Gezonde Provincie te worden, men wil erbij horen. We werken in deze fase aan het volgende doel: **De zes pijlers van Mijn Positieve Gezondheid zijn lokaal uitgewerkt. Organisaties werken met elkaar samen en zijn onderling verbonden op gezamenlijke thema's. Burgers ervaren herkenning en eensgezindheid in de zorg, dienstverlening, onderwijs, welzijn en ondersteunende organisaties.**
De tijd is aangebroken om de resultaten te laten zien en te ervaren dat er een paradigma verandering is opgetreden: de tijd van oogsten is aangebroken. De resultaten worden gevierd en zijn breed toegankelijk. De resultaten aan de hand van het onderzoek worden gepresenteerd de successen, pareltjes worden in het zonnetje gezet. De eindrapportage van de eerste fase wordt opgeleverd en de evaluatie van dit traject vindt plaats. Voor iPH betekent dit dat we grotendeels loslaten en in vertrouwen Limburg zien groeien in de volgende periode naar een Bronsgroene zone.

De werkconferentie zal eind 2019 in afstemming met betrokken partijen plaatsvinden.

5.3 Tijdspad

Dit Plan van Aanpak gaat over de rol van iPH en dat betekent dat in dit deel het tijdpad opgenomen is over de inspanning en inzet van iPH. De resultaten en effecten van de voorgestelde route zijn afhankelijk van de initiatieven die er al zijn en die nog ontwikkeld worden. iPH wil nadrukkelijk geen top down plan neerleggen maar juist bottom-up inspireren, verbinden en versnellen. In onderstaand schema staat benoemd in welke tijdsperiode welke fase actief is. Aangezien verschillende trajecten verdeeld lopen over de provincie, lopen de fases in elkaar over en zien we dat voorlopers al in een fase verder actief zijn terwijl anderen nog gaan starten. Na goedkeuring van het Plan van Aanpak loopt de onderzoeksfase van iPH over in de uitvoering van dit Plan van Aanpak.

De activiteiten die in iedere fase worden opgepakt zijn uitgewerkt in het betreffende hoofdstuk en zijn onder te brengen in de betreffende fase.

In het onderstaande schema zijn de te evalueren resultaten weergegeven op het gebied van de bekendheid van Positieve Gezondheid en de effecten op de doelstellingen van de Sociale Agenda Limburg 2025, te weten een trendbreuk op de (arbeids-)participatie en de gezondheid van de Limburgers.

	2017				2018				2019			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Fase 1: Inspireren		x	x	x	x	x	x	x				
Fase 2: Verbinden		x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Fase 3: Versnellen			x	x	x	x	x	x	x	x		
Fase 4: Oogsten									x	x	x	x
Communicatieplan			x	x	x	x	x	x	x	x		
Community platform		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aantal koplopertafels	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
Aantal Trainingen / bijeenkomsten	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
Aantal initiatieven	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
Aaantal samenwerkingen		y	y	y	y	y	y	y	y	y	y	y
Bekendheid PG bij inwoners	0%	?		??				???				????
Scores mijn PG in Limburg				??				???				????
Bezoekers community platform			?	??				???				????
Effect op participatie							x	x	x	x	x	x
Effect op vitaliteit										x	x	x

6. Begroting

Hieronder treft u de begroting, waarin opgenomen de verschillende stappen in de voorgenomen route en de kosten van de inzet van iPH in de periode 2017, 2018 en 2019.

We gaan als iPH uit van inzet van begeleidingsuren; iPH levert hiervoor ondersteuning van de vier verschillende fases, procesbegeleiding van het Actiecentrum Positieve `Gezondheid en coaching van het team van het Actiecentrum. Verder leveren we bijdragen aan workshops, themabijeenkomsten, werksessies, inspiratiedagen en nemen deel aan overleggen met bestuurders, sleutelfiguren stakeholders om te komen tot afstemming, coördinatie en het bevorderen van doorbreken van de domeinen en realiseren van de noodzakelijke randvoorwaarden. Tot slot het stimuleren we de uitvoering van onderzoek en onderwijs.

De kosten van de werkconferentie en externe marketingbudgetten zijn niet opgenomen. Verder nemen we mee de engagement marketing en een klein deel interruptiemarketing als onderdeel van het communicatieplan. iPH investeert zelf ook in het Community Platform ten behoeve van een landelijk netwerk, de iPH proof-licenties en de doorontwikkeling van de iPH-producten. Welk deel is daarvan Limburg-specifiek en welk deel kan iPH gebruiken voor verdere opschaling in Nederland? Dat hebben we opgenomen onder de post verLIMBURGen van de landelijke iPH ontwikkelingen. De financiering van het Actiecentrum Positieve Gezondheid voor de komende drie jaar komt op de begroting van de GGD en Huis voor de Zorg.

De kosten voor de inzet iPH zijn voor 2017 begroot op € 175.000, --, voor 2018 € 210.000, -- en voor 2019 € 100.000,-- Daarin hebben we € 40.000 onvoorzien aanhouden en (8%) reis en verblijfkosten, totaal afgerond € 35.000,--. De bedragen zijn exclusief. B.T.W.

Het Actiecentrum werkt met een activiteitenbudget, beheerd door de kwartiermaker Bert Hesdahl, om de het Plan van Aanpak en het communicatieplan uit te voeren. Een deel is voor de engagement en interruptie marketing, een ander deel voor aanjagen activiteiten en het verLIMBURGen van de iPH tools. Het is nadrukkelijk de taak van het Actiecentrum om additionele financiering te vinden om de beweging te versterken.

Omgerekend in dagen hebben we voor de 1e fase 110 dagen begroot, de 2e fase 130 dagen, de 3e fase 120 dagen en de 4e fase 50 dagen. Deze dagen worden ingevuld door iPH: Machteld Huber, Mieke Reynen en Carl Verheijen. In deze uren zit tevens de scholing en begeleiding van de projectmedewerkers gelieerd aan het Actiecentrum Positieve Gezondheid. Deze projectmedewerkers worden ingebracht door de aangesloten partners/aanbieders en de inzet van de uren van deze projectmedewerker worden als cofinanciering ingezet door de aangesloten partners. Het resultaat en opbrengst hiervan is dat deze medewerkers voor Limburg in het vervolg een geschoolde Positieve Gezondheids-medewerkers zijn.

	2017			2018				2019					Totaal
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Fase 1: Inspireren		25000	25000	25000	15000	10000	5000	5000					€ 110.000
Fase 2: Verbinden		10000	20000	20000	20000	20000	20000	10000	5000	5000			€ 130.000
Fase 3: Versnellen			10000	15000	20000	20000	20000	15000	10000	5000	5000		€ 120.000
Fase 4: Oogsten									5000	5000	35000	5000	€ 50.000
Onvoorzien				15000				15000				10000	€ 40.000
Reis- en Verblijfkosten				10000				15000				10000	€ 35.000
exclusief B.T.W.	2017	subtotaal	175.000		2018	subtotaal	210.000		2019	subtotaal	100.000	totaal	**€ 485.000**
				2017		2018		2019					
activiteitenbudget	Actiecentrum			0		0		0					
	Engagementmarketing			60000		40000		0					
	Activiteitengeld			50000		pm		pm					
	VerLIMBURGen Tools			40000		20000							
	Interruptie marketing			0		20000		50000					
			subtotaal	150000		80000		50000				totaal	**€ 280.000**

7. Bijlagen

Bijlage 1 Canvas Model Limburg

We hebben het Lean Canvas model gebruikt om te kunnen duiden wat we als iPH kunnen toevoegen aan de Sociale Agenda 2025, Koers voor een vitaler Limburg.

We zijn begonnen met de unieke propositie van iPH. Die kan weleens het verschil maken om in Limburg meer arbeidsparticipatie en minder gezondheidsverschillen te laten ontstaan. Juist door te kijken naar de zes dimensies van gezondheid zou iPH de slag kunnen maken van ziekte naar gezondheid. Goed luisteren, de vraag stellen 'wat is belangrijk voor jouzelf' en de gezondheidsmedewerker ondersteunend in een andere kijk op gezondheid. Voortbordurend op bestaande initiatieven en in samenwerking met de Provincie bottom-up laten zien dat de trendbreuk te realiseren is. Zorgen dat we blijven inspireren, verbinden en versnellen, al dan niet ondersteund door goede communicatie en met inzet van de tools. In het delen daarvan is iPH uniek en biedt zij de juiste ondersteuning in de juiste fase.

Het doel is om uiteindelijk iedereen binnen boord te krijgen, de Limburgers zelf, maar ook de Limburgse bedrijven, verenigingen, organisaties en natuurlijk de zorgverleners.

Als je uiteindelijk naar de baten en lasten-kant gaat kijken, zal een trendbreuk de BV Limburg enorm veel opleveren aan minder ziektekosten, meer participatie en lagere sociale lasten. In de geschotte maatschappij waarin we leven vallen de baten niet altijd daar waar de kosten zijn gemaakt. Door dit provincie-breed op te pakken zullen op de langere termijn alle Limburgers duurzaam profiteren, ook financieel.

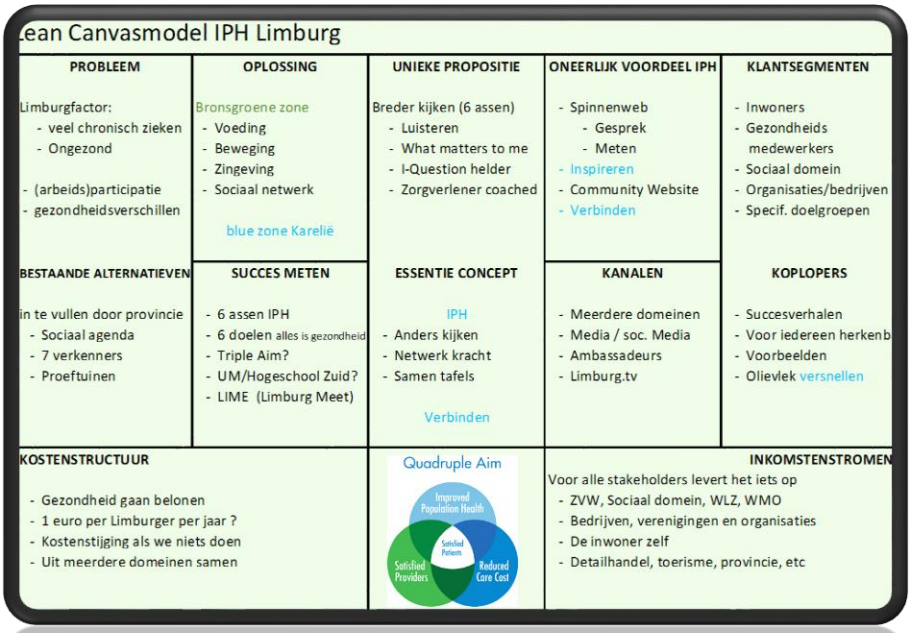

Bijlage 2 Lijst met bestaande initiatieven

- **Anders Beter**
- **Noordelijke Maasvallei**
- **Blauwe zorg - Alliantie Santé**
- **Mijn Zorg - Brede Regiotafel**
- **Voerendaal - Jaar 'Hart voor Voerendaal'**
- **Weert - 'Weert in Beweging'**
- **Zorg voor elkaar Limburg**
- **Verbindend leiden**
- **Credo huis Maastricht**
- **Speelgoedbank de grabbelton Geleen**
- **Samen zorgen thuis Leudal**
- **Donderberg Roermond**
- **Vitale Gemeenschappen**
- **De graasj Roermond**

Bijlage 3 Concept Projectplan

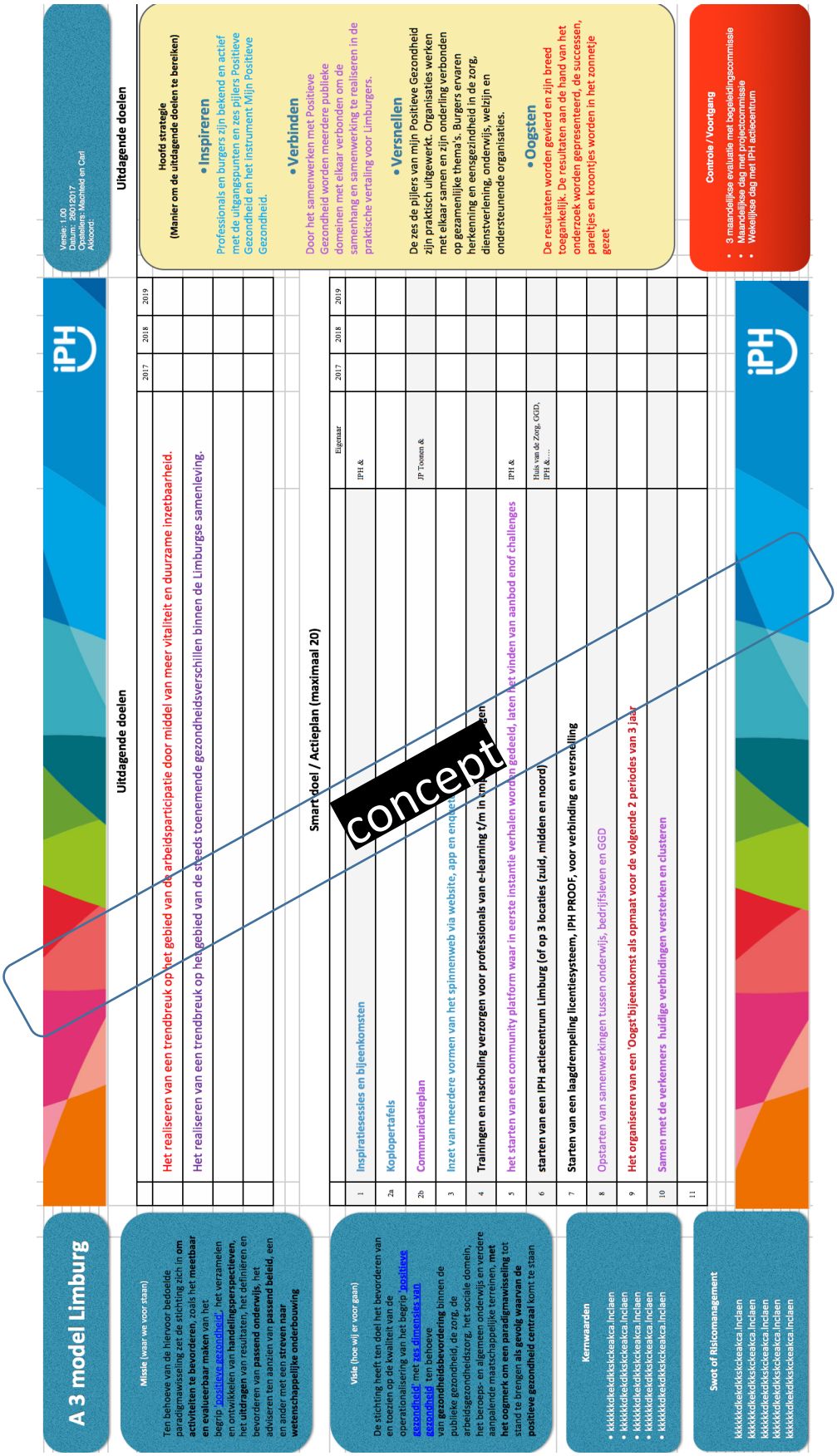

		Eigenaar	2017	2018	2019
1	Inspiratiesessies en bijeenkomsten	IPH &			
2a	Koplopertafels				
2b	Communicatieplan	JP Toonen &			
3	Inzet van meerdere vormen van het spinnenweb via website, app en enquêtes				
4	Trainingen en nascholing verzorgen voor professionals van e-learning t/m in samenwerking met				
5	het starten van een community platform waar in eerste instantie verhalen worden gedeeld, laten het vinden van aanbod enof challenges	IPH &			
6	starten van een IPH actiecentrum Limburg (of op 3 locaties (zuid, midden en noord)	Huis van de Zorg, GGD, IPH &….			
7	Starten van een laagdrempeling licentiesysteem, IPH PROOF, voor verbinding en versnelling				
8	Opstarten van samenwerkingen tussen onderwijs, bedrijfsleven en GGD				
9	Het organiseren van een 'Oogst'bijeenkomst als oppmaat voor de volgende 2 periodes van 3 jaar				
10	Samen met de verkenners huidige verbindingen versterken en clusteren				
11					